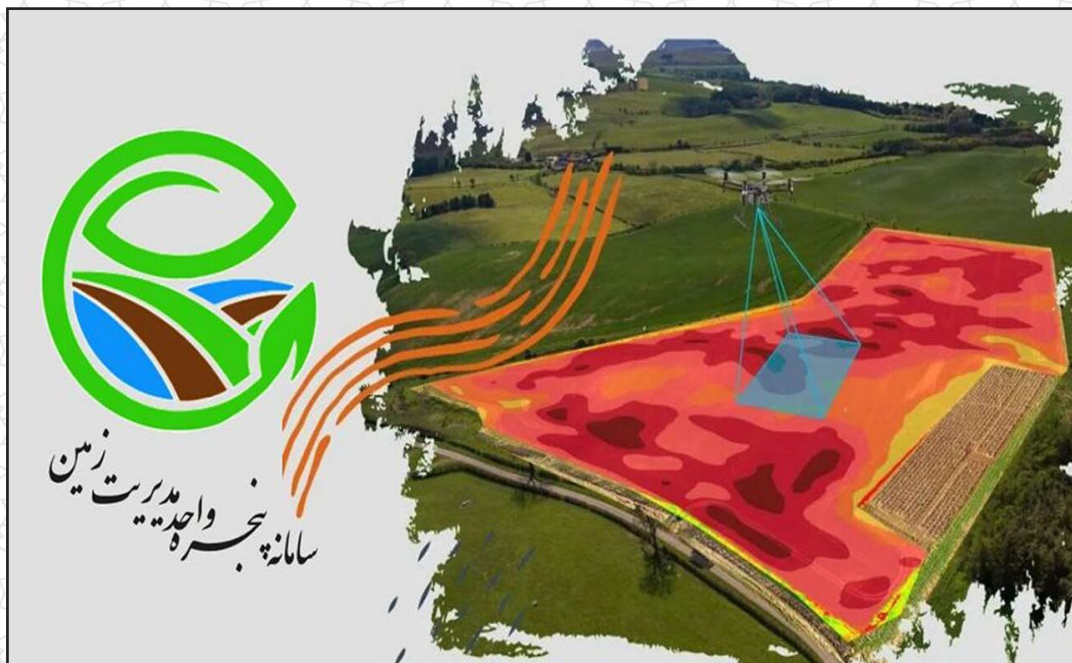


# نظارت بر اجرایی سازی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین (e-Land) در راستای اجرای ۲۳ پروژه اولویت دار دولت الکترونیک





بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره مسلسل: ۱۹۸۵۷  
کد موضوعی: ۲۹۰



مرکز پژوهش‌های  
مجلس شورای اسلامی

تاریخ انتشار:  
۱۴۰۳/۴/۱۰

عنوان گزارش:

نظارت بر اجرایی سازی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین (e-Land)  
در راستای اجرای ۲۳ پروژه اولویت دار دولت الکترونیک

نوع گزارش: طرح ولایحه □، نظارتی □، راهبری □

نام دفتر:

مطالعات مدیریت (گروه دولت الکترونیک و مدیریت داده)

تهیه و تدوین:

سیمین عبدالعلی زاده شهیر

مدیر مطالعه:

یحیی مرتب

ناظران علمی:

مهدی عبدالحمید، محمد عبدالحسین زاده

اظهار نظر کنندگان:

مسعود بنافی (هیئت علمی دانشگاه تهران)،  
فهیمة محمدی هارونی (دفتر مطالعات حکمرانی)،  
علی عبدالاحد (دفتر مطالعات حقوقی)،  
محسن بابایی (دفتر مطالعات زیربنایی)

گرافیک و صفحه آرایی:

انسیه بهابزرگی

ویراستار ادبی:

سیده مرضیه موسوی راد

واژگان کلیدی:

۱. دولت الکترونیک
۲. مدیریت زمین
۳. استعلام
۴. مجوز
۵. پایش اراضی



تاریخ شروع مطالعه:

۱۴۰۲/۰۵/۰۹

### فهرست مطالب

۶.....	چکیده.....
۷.....	خلاصه مدیریتی.....
۹.....	۱. مقدمه.....
۱۰.....	۲. پیشینه تقنین.....
۱۲.....	۳. تخلفات و فساد در حوزه زمین.....
۱۳.....	۴. سامانه پنجره واحد مدیریت زمین.....
۱۴.....	۴-۱. زیر سامانه‌ها و اجزای سامانه.....
۱۵.....	۴-۲. ذی نفعان پروژه.....
۱۶.....	۴-۳. ساختار اجرایی پروژه.....
۱۷.....	۴-۴. وضعیت فعلی سامانه.....
۱۸.....	۴-۵. ارزیابی فرایند اجرای پروژه.....
۲۱.....	۵. بحث و بررسی.....
۲۳.....	۶. نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....
۲۸.....	پیوست.....
۳۹.....	راهنمای جداول پیوست.....
۴۰.....	منابع و مآخذ.....

### فهرست جداول

۲۰.....	جدول ۱. وضعیت پیشرفت اجرای پروژه در مهرماه سال ۱۴۰۲.....
۲۸.....	جدول ۲. فهرست نقشه‌های تولی‌گری سازمان‌ها - آذرماه سال ۱۴۰۲ - قسمت اول.....
۳۳.....	جدول ۳. فهرست نقشه‌های تولی‌گری سازمان‌ها - آذرماه سال ۱۴۰۲ - قسمت دوم.....
۳۶.....	جدول ۴. فهرست نقشه‌های تولی‌گری سازمان‌ها - آذرماه سال ۱۴۰۲ - قسمت سوم.....



## نظارت بر اجرایی‌سازی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین (e-Land) در راستای اجرای ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک

چکیده



پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین یکی از ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک است که هدف آن پیشگیری از مفاسد زمین‌خواری و ساماندهی نحوه ارائه خدمات حوزه زمین و ساختمان است. مدیریت راهبری این سامانه به‌عهده سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری است که با همکاری ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی و سازمان فناوری اطلاعات و نظارت وزارت اطلاعات اقدامات لازم را جهت پیشبرد پروژه انجام می‌دهند. در حال حاضر درگاه ارتباطی متقاضیان و زیرسامانه پایش اراضی در دسترس عموم قرار دارد که تنها ۸ خدمت و ۹ اعلام را ارائه می‌دهند. تکالیف قانونی متعددی برای دستگاه‌های ذی‌ربط جهت همکاری و تکمیل پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین وجود دارد، ولی به‌دلیل تخلف و یا ترک فعل برخی از دستگاه‌ها به بهانه‌های مختلف، پیشرفت پروژه، مطابق انتظار نبوده است. پیشنهاد این گزارش، در کوتاه‌مدت استفاده از ظرفیت قوانین موجود نظیر قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی تحت نظارت ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی جهت الزام دستگاه‌ها به همکاری و ارائه اطلاعات مورد نیاز سامانه طی یک دوره زمانی مشخص است. در میان‌مدت، اصلاح سامانه‌های داخلی دستگاه‌ها و برقراری ارتباط برخط با سامانه پنجره مدیریت زمین برای پاسخ‌گویی به استعلامات در دستور کار قرار گیرد. از طرف دیگر با توجه به وجود قوانین و مقررات متعدد و متنوع در حوزه زمین و همچنین خلأهای قانونی بسیار در این حوزه، پیشنهاد می‌شود در بلندمدت، قانون جامعی در این حوزه تدوین و تصویب شود و در چارچوب این قانون جامع، یک سامانه جامع و یکپارچه توسعه یابد.



### ■ بیان / شرح مسئله

پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین یکی از ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیکی است که در تاریخ ۹ اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۷ به تصویب هیئت‌وزیران رسید. حوزه زمین یکی از حوزه‌هایی است که شاهد تخلفات و فساد بالایی است، لذا این پروژه بر پیشگیری از مفاسد زمین‌خواری و ساماندهی نحوه ارائه خدمات حوزه زمین و ساختمان بنا شده است.

در مصوبه هیئت‌وزیران تعداد ۱۱ خدمت و ۲۰ زیر خدمت برای دستگاه‌های مرتبط تعیین شده‌اند که سازمان فناوری اطلاعات مسئولیت مدیریت و راهبری فنی تبادل اطلاعات و استعلامات بین دستگاه‌های اجرایی و وزارت اطلاعات مسئولیت نظارت بر سامانه را برعهده دارند. ضوابط اجرایی پروژه در سال ۱۴۰۱ و منشور پروژه و نقشه راه اطلاع‌رسانی در سال ۱۴۰۲ تدوین شده و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری به‌عنوان مدیر راهبری و هماهنگی امور سامانه تعیین شده است.

پروژه شامل زیرسامانه‌های پرتال تخصصی حوزه زمین و ساختمان، درگاه ارتباطی متقاضیان، زیرسامانه پایش اراضی، برنامه کاربردی تبادل استعلامات و مجوزهای حوزه زمین، ابزارهای پشتیبانی پویایی کاربران عمومی و تخصصی، زیرسامانه تحلیل و ارزیابی فعالیت ذی‌نفعان، ابزارها و سیستم‌های مدیریت کارگزاران است که به‌مرور در حال تکمیل شدن هستند. با توجه به گستردگی و تنوع فعالیت‌های مرتبط با پروژه، کمیته‌ها و کارگروه‌های متعددی نیز تشکیل شده‌اند. به‌رغم برنامه‌ریزی صورت گرفته، **سامانه رصد و پایش سازمان فناوری اطلاعات، اطلاعات روزآمدی از عملکرد پروژه ارائه نمی‌دهد و لذا ارزیابی صحیحی از عملکرد سامانه در دست نیست.** براساس اطلاعات دریافتی از سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری و سازمان فناوری اطلاعات، در حال حاضر از مجموع ۲۵۱ خدمت احصا شده جهت تعبیه در سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، صرفاً ۸ خدمت و ۹ استعلام به مرحله اجرا رسیده است. اکثر دستگاه‌های ذی‌مدخل در سامانه، همکاری مناسبی نداشته‌اند. همچنین ۲۵ دستگاه هنوز سامانه‌های داخلی جهت اتصال به سامانه پنجره واحد مدیریت زمین و پاسخ‌گویی به استعلامات را ندارند و از نرم‌افزارهای کاربردی تهیه شده توسط سازمان فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

**تکالیف قانونی متعددی برای دستگاه‌های ذی‌ربط جهت تکمیل پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین وجود دارد، ولی به‌دلیل تخلف و یا ترک فعل برخی از دستگاه‌ها، به بهانه‌های مختلف از جمله فقدان بانک اطلاعاتی مورد نیاز و یا نقص سامانه‌های داخلی، پیشرفت پروژه مورد انتظار نبوده است.** با توجه به چالش‌های موجود در اجرا و پیاده‌سازی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، امکان بررسی میزان کارایی و اثربخشی سامانه وجود ندارد. لذا هدف این گزارش، ارزیابی اثربخشی سامانه نیست، بلکه بیشتر کشف دلایل عدم پیشرفت مطلوب و ارائه راهکارهایی برای آن است.

### ■ نقطه نظرات / یافته‌های کلیدی

در حال حاضر ۴۶ دستگاه اجرایی ذی‌نفع در حوزه مدیریت اراضی کشور به سامانه پنجره واحد مدیریت زمین متصل هستند. زیرسامانه پایش اراضی در ۱۶ استان کشور و درگاه ارتباطی متقاضیان خدمات زمین در کل کشور پیاده‌سازی شده است. مقرر شده است کلیه درخواست‌های استعلام اراضی و صدور گواهی مستثنیات، صرفاً در بستر سامانه پنجره واحد مدیریت زمین انجام شود. این سامانه با آدرس **iraneland.ir** در دسترس عموم قرار دارد و صرفاً ۸ عنوان خدمت و ۹ عنوان استعلام در سامانه درگاه متقاضیان مردمی ارائه می‌شود. مطابق با ضوابط اجرایی، سازمان برنامه‌بودجه موظف شده است منابع مورد نیاز پروژه را در قالب قوانین بودجه سنواتی تأمین کند.

چالش‌های متعددی مانع از پیشرفت سامانه شده است. **مقاومت دستگاه‌ها در اتصال و بهره‌برداری از سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به‌دلیل فقدان اطلاعات معتبر یا استفاده از اطلاعات در اختیار به‌عنوان منبع قدرت دستگاهی و همچنین دلایل توجیهی نظیر امنیتی بودن اطلاعات؛ عدم همکاری در اتصال به سامانه‌های داخلی؛ نقص سرویس‌ها و سامانه‌های داخلی دستگاه‌ها، از مهم‌ترین چالش‌ها به‌حساب می‌آیند.**

**تداخل وظایف دو سامانه پنجره واحد مدیریت زمین و درگاه ملی صدور مجوزهای کسب‌وکار از دیگر چالش‌های سامانه است. عدم تعیین تکلیف نحوه استفاده از سامانه‌های استانی ایجاد شده و سایر سامانه‌های موازی**

با مانعی برای اقدام خلاف مواجه نشوند.

#### ■ پیشنهاد راهکار تقنینی، نظارتی یا سیاستی

پیشنهاد سیاستی و تقنینی این گزارش در کوتاه‌مدت استفاده از ظرفیت قوانین موجود تحت نظارت نهادهای فراقوه‌ای نظیر ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی جهت الزام دستگاه‌ها به همکاری و ارائه اطلاعات مورد نیاز سامانه طی یک دوره زمانی مشخص است.

در میان‌مدت اصلاح سامانه‌های داخلی دستگاه با هدف هماهنگی بین این سامانه‌ها به‌گونه‌ای که امکان برقراری ارتباط فی‌مابین و با سامانه پنجره مدیریت زمین جهت پاسخ‌گویی به استعلامات به‌صورت برخط در دستور کار قرار گیرد، پیشنهاد می‌شود. از طرف دیگر با توجه به وجود قوانین و مقررات متعدد و متنوع در حوزه زمین و همچنین خلأهای قانونی بسیار در این حوزه، پیشنهاد می‌شود در بلندمدت، ضمن تنقیح قوانین و مقررات مربوطه و رفع تضامات و تناقضات قانونی توسط معاونت قوانین مجلس، براساس آسیب‌شناسی جامع از وضعیت موجود و همچنین استفاده از درس‌آموخته‌های جهانی در زمینه رهیافت‌های نوین مدیریت زمین طی مطالعاتی از طرف مرکز پژوهش‌های مجلس، با ایجاد کارگروهی از کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط تحت نظارت ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی، قانون جامعی در این حوزه تدوین و تصویب شود و در چارچوب این قانون جامع، یک سامانه جامع یکپارچه توسط سازمان فناوری اطلاعات توسعه یابد، به‌گونه‌ای که خدمات کلیه دستگاه‌ها را دربرگرفته و خلأهای موجود را که منشأ تخلفات و فساد در این حوزه می‌باشد برطرف کند.

و هم‌پوشانی خدمات این سامانه‌ها با خدمات سامانه پنجره واحد مدیریت زمین نیز در عملکرد این سامانه خلل ایجاد کرده است.

نیاز به تصاویر ماهواره‌ای با دقت مناسب جهت بررسی تغییرات زمین با هدف کشف تخلفات با استفاده از فناوری‌های نوین نظیر هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی از دیگر چالش‌هاست. در حال حاضر تصاویر ماهواره‌ای دقت لازم را ندارند.

چالش دیگر در ارتباط با فقدان یا عدم ارائه نقشه‌های محدوده تولی‌گری دستگاه‌هاست. نبود یک استاندارد مشخص برای تهیه نقشه‌ها نیز بر مشکلات موجود افزوده است. بدون وجود چنین نقشه‌هایی، امکان پایش تخلفات در اراضی و همچنین بررسی استعلامات وجود ندارد. مسئله مهم دیگر در این رابطه، ناهماهنگی نقشه دستگاه‌ها با نقشه‌های شهری است.

فقدان اطلاعات مکان محور قابل استفاده در سامانه‌ها و نبود داده‌های صحیح و درست در اغلب دستگاه‌ها نیز از جمله چالش‌های موجود است که تهیه آنها مستلزم پرونده‌خوانی و استخراج داده‌هاست که خود نیاز به صرف زمان و منابع مالی قابل توجهی دارد.

وجود برخی از مصوبات و قواعدی که ذیل قوانین موجود ایجاد شده‌اند نظیر قاعده مشمول مرور زمان در قانون مجازات اسلامی، نیز به‌عنوان مانعی در جهت اثربخشی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین عمل کرده است. عدم امکان ثبت شکایت تغییر کاربری زمین در سامانه ثنا قوه قضائیه به دلیل عدم دسترسی به کد ملی فرد متخلف موجب شده است که متخلفین از قاعده مشمول مرور زمان استفاده کرده و



## ۱. مقدمه

دولت الکترونیک در ساده‌ترین تعریف به معنای اطلاع‌رسانی و خدمات‌رسانی به صورت مستقیم، برخط و مستمر از طریق وسایل ارتباطی گوناگون مانند اینترنت است. این امر با به‌کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در ارائه خدمات اجتماعی، اداری و اقتصادی به خصوص در بخش دولتی برای بالا بردن بهره‌وری و نیز بهبود خدمات و ارائه اطلاعات به شهروندان، تجار و کسبه صورت می‌گیرد. این موضوع در سال‌های اخیر به‌طور جدی در دستور کار دولت‌ها قرار گرفته است و دولت‌مردان نیروهای خود را در راه تحقق چنین شرایطی بسیج کرده‌اند و درصدد برآمده‌اند که فرایندهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را با کمک فناوری نوین ارتباطات و اطلاعات اصلاح کرده و از این طریق به شیوه کارآمدتری به ارائه خدمات به شهروندان بپردازند. آنچه که دولت الکترونیک به وجود می‌آورد فراتر از استفاده فناوری اطلاعات در یک سیستم است. چراکه در فرایند تحقق خود یک اصلاح ساختاری را نیز در نظام حکمرانی موجب می‌شود و آنچه باید به آن توجه داشت همین دستاوردهاست. درحقیقت، به‌کارگیری و گسترش دولت الکترونیک غالباً در جهت انجام تغییرات در فرایندهای دولتی نظیر تمرکززدایی، بهبود کارایی و اثربخشی است. اصولاً تعریف واحدی درباره دولت الکترونیک وجود ندارد و این مسئله ناشی از ماهیت پویا و متغیر فناوری است. امروزه استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات به منظور بهبود کارایی و اثربخشی، شفافیت اطلاعات و مقایسه‌پذیری مبادلات اطلاعاتی و پولی درون دولت، بین دولت و سازمان‌های تابعه آن، بین دولت و شهروندان و بین دولت و بخش خصوصی، دولت الکترونیک اطلاق می‌شود [۱] و [۲].

مزایای بسیاری بر تحقق دولت الکترونیک مترتب است. تبادل سریع و آسان داده‌ها و اطلاعات، دسترسی مستقیم و سریع شهروندان به اطلاعات مورد نیاز، صرفه‌جویی در انرژی، زمان، منابع و هزینه‌ها، افزایش کارایی و بهره‌وری، آثار مثبت زیست‌محیطی، بهبود پاسخ‌گویی به شهروندان، افزایش شفافیت فعالیت‌های دولت و در نتیجه کاهش فساد اداری، ساده‌سازی فرایندهای دولتی و کاهش بوروکراسی از اهم این مزایا به‌شمار می‌آید. با توجه به آنکه انتظارات افراد در ارتباط با نحوه و کیفیت ارائه خدمات به‌طور روزافزون در حال تغییر است و دولت نیز باید پاسخ‌گوی این نیازها و انتظارات باشد، ایجاد دولت الکترونیک نه تنها ابزار توسعه که یک الزام برای جوامع کنونی به‌شمار می‌رود [۳].

در ایران نیز همسو با تحولات جامعه جهانی، پیاده‌سازی و اجرای دولت الکترونیک از دغدغه‌های دولت و نظام حکمرانی کشور به‌شمار می‌رود. در همین راستا و جهت تحقق دولت الکترونیک با ابلاغیه معاون اول رئیس‌جمهور وقت در آبان‌ماه سال ۱۳۹۶، کارگروهی با مسئولیت معاون اول رئیس‌جمهور، متشکل از رؤسای سازمان‌های اداری و استخدامی کشور و برنامه‌بودجه کشور و وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تشکیل شد. وظیفه این کارگروه بازنگری در سازوکار راهبری، مدیریت و نظارت بر پیشبرد برنامه‌های دولت الکترونیک بود. با توجه به تنوع و تعدد پروژه‌های دولت الکترونیک در کشور و به‌منظور هدفمندسازی و تسریع در پیشرفت و بهره‌برداری از پروژه‌های مهم و حیاتی، کارگروه ۲۳ پروژه را به‌عنوان پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک از بین مجموعه پروژه‌ها انتخاب کرد که در تاریخ ۹ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۷ به تصویب هیئت‌وزیران رسید [۴]. پس از آن نیز شیوه‌نامه اجرایی این سند در ۲۰ شهریورماه ۱۳۹۷ توسط سازمان اداری و استخدامی ابلاغ شد [۵].

در این سند مسئولیت تشکیل دفتر مدیریت ۲۳ پروژه اولویت‌دار الکترونیک و ارائه گزارش برخط و دوره‌ای به رئیس‌جمهور به سازمان فناوری اطلاعات به‌عنوان بازوی اجرایی دولت الکترونیک محول شد. در همین راستا، در سال ۱۳۹۹ سازمان فناوری اطلاعات ایران از سامانه رصد و پایش مدیریت ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک با هدف پیگیری مطالبات عمومی، رونمایی کرد. این سازمان به‌منظور اجرای مأموریت خود در راستای رصد و پایش این پروژه، نسبت به تشکیل دفتر کنترل پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک، معرفی و اختصاص تیم کنترل پروژه به‌ازای هر پروژه به‌منظور ایجاد هماهنگی و گردآوری اطلاعات برخط و درنهایت رفع موانع پیشرفت آنها، شناخت شرایط موجود در هر پروژه و میزان

پیشرفت و بررسی برنامه پروژه اقدام کرده است [۶]. براساس تصمیمات متخذه، دستورالعمل مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (خصوصی و تعاونی) در ارائه خدمات الکترونیکی تهیه شده است و بر همین اساس کلیه متقاضیان جهت مشارکت و سرمایه‌گذاری در اجرای این پروژه‌ها می‌توانند از طریق دبیرخانه کمیسیون توسعه دولت الکترونیک مستقر در سازمان فناوری اطلاعات ایران اقدام کنند [۷]. براساس آخرین آمار پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک که به صورت برخط در سایت سازمان فناوری اطلاعات قابل دسترسی است، اکنون ۹۲ درصد از پروژه‌های دولت الکترونیک در مرحله قابل قبول یا نیازمند پیشبرد هستند و ۸ درصد از پروژه‌ها دارای چالش‌های جدی هستند که باید به آنها رسیدگی شود [۸].

در این نوشتار، اولویت دوازدهم از بین ۲۳ پروژه اولویت‌دار، تحت‌عنوان «سامانه پنجره واحد مدیریت زمین (e-Land)»، مورد بررسی قرار گرفته و اقدامات انجام شده و کاستی‌ها بیان شده و راهکارهای پیشنهادی به منظور رفع چالش‌ها ارائه می‌شوند. خاطر نشان می‌شود شورای اجرایی فناوری اطلاعات در جلسه بیست و ششم خود در تاریخ ۱۷ مهرماه سال ۱۴۰۲ به منظور گذار از دولت الکترونیک به دولت هوشمند، فهرست ۲۰ پروژه را به‌عنوان پروژه‌های پیشران دولت هوشمند تعیین کرده که موضوع ردیف ۱۰ این فهرست، «هوشمندسازی سامانه مدیریت یکپارچه زمین» است که در آن ستاد مقابله با مفاسد اقتصادی به‌عنوان بهره‌بردار و سازمان فناوری اطلاعات ایران به‌عنوان مجری معرفی شده‌اند.

## ۲. پیشینه تقنینی

زمین به‌عنوان یکی از ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیکی ابلاغی توسط سازمان اداری و استخدامی کشور طی نامه شماره ۵۶۶۶۵۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۴.

۶ ضوابط اجرایی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین مصوب ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی با شماره ابلاغ ۱۴۹۲۹۷/۶۰۵۷۵ مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۸ [۱۱].

مواد (۱، ۷، ۹ و ۱۳) ضوابط اجرایی، سامانه پنجره واحد مدیریت زمین را به‌عنوان تنها درگاه ارتباطی با متقاضیان اخذ خدمات حوزه زمین و ساختمان در نظر می‌گیرد و دستگاه‌های اجرایی مرتبط از جمله شهرداری‌ها و بخش‌داری‌ها را مکلف می‌کند تا از طریق این سامانه با متقاضیان تعامل داشته باشند. سازمان اداری و استخدامی کشور و دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات نیز موظف شده‌اند تا شاخص‌هایی را برای ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی مرتبط تعیین کنند. دادستانی کل کشور نیز عدم همکاری دستگاه‌های اجرایی را به‌عنوان ترک وظایف قانونی مدیران و کارمندان تلقی کرده و

اسناد بالادستی و مصوبات در ارتباط با سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به شرح زیر هستند [۸]:

۱ صورتجلسه شماره ۳۴۱۴۸ م/م ۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۸ ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی.

۲ تصویب‌نامه شماره ۱۲۱۷۶/ت/۵۵۲۸۵ مورخ ۱۳۹۷/۲/۹


هیئت‌وزیران [۴] که در آن ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک تعیین و دستگاه‌های مرتبط و خدمات قابل ارائه در هریک مشخص شده‌اند.

۳ صورتجلسه شماره ۳۱۴۹۴ م/م ۹۷ مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷ ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی.

۴ مصوبه جلسه دوازدهم شورای اجرایی فناوری اطلاعات

به شماره ابلاغ ۱/۲۰۶۳۱۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۵ [۱۰] که براساس ماده (۵) این مصوبه سازمان فناوری اطلاعات مکلف به ایجاد پنجره واحد مدیریت زمین شد، به‌گونه‌ای که کلیه مجوزها و خدمات مرتبط از طریق این سامانه ارائه شوند.

۵ برنامه اجرایی پروژه استقرار پنجره واحد سامانه مدیریت

تشکیل شد که وظیفه آن تعیین ضوابط و استانداردهای لازم و استعلامات و نحوه دسترسی به آنها و سایر امور مرتبط است.  براساس مفاد قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی (مدام)، بسیاری از دستگاه‌های اجرایی از جمله موارد زیر موظف به تولید، نگهداری، پردازش داده‌ها و اطلاعات هستند که در سامانه پنجره واحد مدیریت زمین مورد استفاده قرار می‌گیرند:

■ سازمان ثبت احوال کشور - پایگاه ملی هویت اشخاص حقیقی.

■ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - پایگاه ملی هویت اشخاص حقوقی.

■ شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران - پایگاه نظام ملی نشانی‌گذاری مکان‌محور کشور.

■ سازمان ثبت احوال کشور - پایگاه اطلاعات مکان اقامت اشخاص حقیقی.

■ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - پایگاه اطلاعات مکان اقامت اشخاص حقوقی.

■ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - پایگاه ملی اسناد و املاک و حدنگاری (کاداستر) کشور.

■ وزارت امور اقتصادی و دارایی - پایگاه اطلاعات مجوزهای کسب و کار کشور.


■ سازمان برنامه و بودجه کشور - پایگاه اطلاعات مکان‌محور کشور.

■ وزارت کشور - پایگاه اطلاعات تقسیمات کشوری.

■ وزارت راه و شهرسازی - پایگاه اطلاعات املاک و اسکان.

■ سازمان نقشه‌برداری کشور - پایگاه اطلاعات نقشه کشور.

این دستگاه‌ها مکلفند در امر تولید، نگهداری، پردازش، حفظ امنیت و صیانت از داده‌های شخصی و تبادل و اشتراک‌گذاری و تکمیل و به‌روزرسانی داده‌ها و اطلاعات ملی، سیاست‌ها و نظامات مصوب شورای عالی فضای مجازی و مصوبات کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک را اعمال و اجرا نمایند.

 ماده (۹) قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی مجازات‌هایی


۱. ماده (۱) - سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، به‌عنوان تنها درگاه ارتباطی با متقاضیان اخذ خدمات حوزه زمین و ساختمان کشور محسوب می‌شود. کلیه دستگاه‌های اجرایی ارائه‌دهنده خدمات مذکور پس از راه‌اندازی سامانه در هر استان، موظفند صرفاً از طریق درگاه ارتباطی این سامانه، نسبت به تعامل با متقاضیان اقدام نموده و درخواست خدمت و خروجی آن را از این طریق با متقاضیان تبادل نمایند.

ماده (۷) - کلیه شهرداری‌ها، بخش‌داری‌ها و دهیاری‌ها و سایر مراجع متولی صدور پروانه ساختمانی موظفند جهت ارائه خدمات حوزه زمین در خارج از محدوده شهرها، صرفاً از طریق درگاه پنجره واحد مدیریت زمین با متقاضیان خدمات مذکور ارتباط برقرار نموده و درخواست خدمت و خروجی آن را از این طریق با متقاضیان تبادل نمایند.


ماده (۹) - سازمان اداری استخدامی کشور و دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات موظفند در تعیین شاخص‌های عمومی و اختصاصی ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی مرتبط با حوزه زمین، نحوه همکاری آنها با متولی راهبری سامانه (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) و انجام وظایف مرتبط با سامانه پنجره واحد مدیریت زمین را معیار ارزیابی سالیانه قرار دهند.


ماده (۱۳) - دادستانی کل کشور موظف است حسب اعلام متولی راهبری پروژه، نسبت به تعقیب قضایی مسئولان دستگاه‌های اجرایی که از اجرای مفاد این مصوبه خودداری نموده‌اند براساس دستورالعمل نحوه مقابله با ترک وظایف قانونی مدیران و کارمندان و نحوه پیشگیری از آن موضوع ابلاغیه شماره ۹۰۰۰/۱۲۳۱۷/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۷/۳۰ رئیس قوه قضاییه و سایر قوانین و مقررات از جمله ماده (۵۷۶) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) اقدام نماید.

مطابق با قانون با آنان رفتار می‌کند.<sup>۱</sup>  
براساس ماده (۵) ضوابط اجرایی پروژه، ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی با همکاری سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و سازمان فناوری اطلاعات ایران، منشور پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین [۱۲] در زمستان سال ۱۴۰۱ تدوین و به تصویب کارگروه فراقوه‌ای مقابله با زمین‌خواری ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی رسیده است.

 **۷** مصوبه شماره سه جلسه بیست و ششم شورای اجرایی فناوری اطلاعات با موضوع «پروژه‌های پیشران دولت هوشمند» با شماره ابلاغ ۱۴۳۲۲۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ [۱۳].

علاوه بر موارد فوق، برخی از قوانین موجود به شرح زیر به‌طور غیرمستقیم در ایجاد و پیاده‌سازی سامانه پنجره واحد مدیریت قابل استناد هستند:

 بند «پ» ماده (۶۷) قانون برنامه ششم توسعه کلیه دستگاه‌های اجرایی را ملزم به الکترونیکی کردن فرایندها و خدمات و تکمیل بانک‌های اطلاعاتی خود نموده است. همچنین بند «ث» همین ماده، دستگاه‌های اجرایی را موظف به تبادل اطلاعات و پاسخ‌گویی الکترونیکی به استعلام‌های مورد نیاز سایر دستگاه‌های اجرایی به‌صورت رایگان نموده است.

 آیین‌نامه اجرایی احصای کلیه استعلامات و ایجاد نظام استانداردهای تبادل اطلاعات بین دستگاهی (موضوع تبصره «۱» بند «ث» ماده (۶۷) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ج.ا.ا. مصوب ۲۴ آذرماه سال ۱۳۹۷) مقدمات تبادل اطلاعات فی‌مابین دستگاه‌های اجرایی را فراهم کرده است.

براساس آیین‌نامه فوق‌الذکر کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیکی ذیل مرکز ملی فضای مجازی و با عضویت دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات (رئیس کارگروه)، نماینده رئیس مجلس شورای اسلامی، رؤسای کارگروه‌های ۱۴ گانه خوشه‌های خدمات و نمایندگان سایر سازمان‌های ذی‌ربط

ذی‌ربط به دستگاه‌های مجری ابلاغ می‌گردد و رعایت مواعید زمانی و تعهدات برای دستگاه‌های مجری و همکاری الزامی است.

براساس ماده (۳) این مصوبه، مدیر پروژه پیشران از بین افرادی که دارای سوابق اجرایی در پروژه‌های مشابه و تحصیلات ذی‌ربط باشند با پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید کمیته نظارتی منصوب می‌شود.

ماده (۴) مصوبه، سازمان فناوری اطلاعات را مکلف نموده تا ضمن به‌روزرسانی کنترل پروژه‌های پیشران، دسترسی لازم برای درجه گزارش وضعیت پیشرفت پروژه توسط مدیران را فراهم نماید. این گزارش پس از تأیید کمیته نظارتی هوشمندسازی به اطلاع عموم مردم رسانده خواهد شد.

ماده (۵) نیز سازمان برنامه‌بودجه را موظف کرده است تا اعتبارات لازم و سازوکار تخصیص منابع را در لویح بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

را برای افراد متخلف و یا اخلاص‌کننده در پردازش و تبادل اطلاعات در نظر گرفته است که می‌توان از ظرفیت آن برای ترغیب سازمان‌های مقاوم در سامانه استفاده کرد.

مصوبه شماره ۳ از جلسه بیست و ششم شورای اجرایی فناوری اطلاعات نیز تکالیفی را برای دستگاه‌های متولی پروژه‌های پیشران دولت هوشمند از جمله «پروژه هوشمندسازی مدیریت یکپارچه مدیریت زمین» تعیین کرده است. این دستگاه‌ها مکلفند پروژه‌ها را تا شهریور ماه سال ۱۴۰۳ خاتمه و استقرار کامل دهند.

ماده (۲) این مصوبه دستگاه‌های اجرایی متولی پروژه را موظف کرده است تا برنامه زمان‌بندی اجرایی و اقدامات هر پروژه را به‌صورت هفتگی و فصلی طی مدت یک ماه تدوین و جهت تأیید به کمیته نظارتی هوشمندسازی ارائه کنند. کمیته نظارتی در خصوص زمان‌بندی پروژه پیشرانی که خاتمه آن بعد از شهریورماه سال ۱۴۰۳ است، تصمیم‌گیری خواهد کرد. برنامه‌های زمان‌بندی اجرایی و اقدامات پس از توضیح مقامات

### ۳. تخلفات و فساد در حوزه زمین

- تبانی به‌علت ارتباط مستقیم متقاضی و کارشناس.
  - صدور مجوز برای اراضی خارج از حوزه اختیارات و وظایف.
  - عدم شفافیت در تصمیمات مراجع صادرکننده مجوز، کمیسیون‌ها و شوراهای تصمیم‌گیر در سطوح ملی، استانی و شهرستانی.
  - تعارض در تصمیمات دستگاه‌های مختلف در صدور یا عدم صدور مجوز.
  - تعارض منافع دستگاه‌ها برای صدور مجوز و پاسخ به استعلام.
  - ضعف و تخلف در نظارت و حفاظت از اراضی کشور.
  - کمبود تجهیزات و نیروی انسانی.
  - تبانی و ارتشا با مأموران یگان حفاظت.
  - تأخیر در شناسایی تخلفات.
- علاوه بر این، نقص‌های موجود در رسیدگی و برخورد با تخلفات و همچنین بازدارنده نبودن جرائم و مجازات‌های تعیین شده در قوانین مربوطه موجب شده که متخلفان اهمیت چندانی برای این موضوع قائل نبوده و به تخلفات خود ادامه دهند که این امر در حیطه امور قضایی قرار می‌گیرد.
- در همین راستا پروژه دوازدهم از فهرست ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک به سامانه پنجره واحد مدیریت زمین

حوزه زمین یکی از حوزه‌هایی است که شاهد تخلفات و فساد بالایی است. دلایل اصلی بروز فساد در این حوزه را می‌توان در سه حوزه قانونگذاری، اجرایی و قضایی دسته‌بندی کرد. در حیطه قانونگذاری، تعدد قوانین در حوزه زمین و تعارض آنها با یکدیگر موجب بروز فساد و تخلف می‌شود. در این زمینه، تنقیح قوانین و مقررات از ضروریات است.

در حوزه اجرایی نیز عدم تعبیه سازوکارهای مناسب برای اجرای قوانین موجود و تخلف و ترک فعل‌های صورت گرفته در اجرای قوانین، در بروز فساد مؤثر است که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره داشت:

- عدم انجام کامل تثبیت مالکیت و حدنگاری اراضی کشور.
- تعدد مراجع و ضوابط صدور مجوزها و استعلامات حوزه زمین: متقاضی برای دریافت مجوز مجبور به مراجعه به دستگاه‌های متعددی است که این کار بسیار زمانبر بوده و انجام کار را بسیار دشوار می‌کند. برای مثال برای دریافت موافقت اصولی و جواز تأسیس لازم است به بیش از ۲۵ مرجع مختلف مراجعه شود. مفاسد و تخلفات در صدور مجوزها و استعلامات در روش‌های سنتی، به روش‌های زیرزمینه‌ساز مفاسد و تخلفات می‌شود:
- جعل استعلامات و مجوزها.

خدمات حوزه زمین با ابزارهای دولت الکترونیک و در بلندمدت شامل هدایت مناسب سرمایه‌گذاران و متقاضیان به بهره‌برداری از اراضی کشور بر مبنای ضوابط و اصول آمایش سرزمین می‌گردد. تحقق زیرساخت‌های لازم جهت جاری‌سازی اصول آمایش سرزمین بر بهره‌برداری اراضی کشور به‌عنوان مهم‌ترین افق توسعه پایدار و بهره‌برداری کارآمد از اراضی کشور محسوب می‌شود که با ابزارهای مکان‌محور و مدیریت سیستمی شاخص‌های آمایش فراهم می‌شود [۹].

در ضمیمه ۱۲ از پیوست ابلاغیه هیئت محترم وزیران در خصوص پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک [۴]، در کل تعداد ۱۱ خدمت و ۲۰ زیر خدمت برای دستگاه‌های مرتبط تعیین شده‌اند. دستگاه‌های متولی نیز سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور، وزارت اطلاعات، وزارت راه و شهرسازی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان فناوری اطلاعات ایران مشخص شده‌اند. در ضمیمه فوق‌الذکر سازمان فناوری اطلاعات مسئولیت مدیریت و راهبری فنی تبادل اطلاعات و استعلامات بین دستگاه‌های اجرایی را برعهده دارد. ۸ خدمت و زیر خدمت در زمینه واگذاری زمین و تأمین نصاب مالکانه برای سازمان ملی زمین و مسکن تعیین شده‌اند. همچنین ۸ خدمت و زیر خدمت در زمینه صدور، تمدید و لغو پروانه اکتشاف و بهره‌برداری از معادن برای وزارت صنعت، معدن و تجارت مشخص شده‌اند. علاوه بر این، ۸ خدمت و زیر خدمت در زمینه طرح‌های توسعه و عمران شهری برای وزارت راه و شهرسازی معین شده‌اند.

(e-Land) اختصاص یافته است. اهداف کلان این پروژه بر پیشگیری از مفاسد زمین‌خواری و ساماندهی نحوه ارائه خدمات حوزه زمین و ساختمان بنا شده و بر همین اساس جزئیات اهداف پروژه شامل موارد زیر است [۹]:

- پیشگیری از جعل اطلاعات و مستندات مرتبط با خدمات حوزه زمین و ساختمان.
- پیشگیری از تبانی و ارتشا.
- جلوگیری از تضییع حقوق بیت‌المال.
- جلوگیری از تخریب محیط زیست کشور.
- ایجاد بازدارندگی و یکپارچگی در برخورد با زمین‌خواران.
- کاهش مراجعات حضوری مردم و سرمایه‌گذاران جهت دریافت خدمات.
- کاهش زمان و هزینه ارائه خدمات حوزه زمین و ساختمان.
- افزایش رضایت‌مندی مردم.
- ایجاد بانک الکترونیکی یکپارچه از فرایندهای حوزه زمین و ساختمان.
- جلوگیری از تعارضات بین تصمیمات دستگاه‌ها.
- نظارت آسان و فعال بر چگونگی اجرای قوانین و مقررات.
- کاهش رانت‌خواری و ویژه‌خواری.
- شفاف‌سازی فرایندها و تصمیمات کمیسیون‌ها و شوراها.
- افزایش امنیت و اطمینان‌پذیر تبادل اطلاعات بین دستگاهی.
- هدایت هدفمند سرمایه‌گذاران و متقاضیان مطابق با اصول آمایش سرزمین.
- یکی از مهم‌ترین اهداف ترسیم شده پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، در میان‌مدت شامل تسهیل و ساماندهی

#### ۴. سامانه پنجره واحد مدیریت زمین

بر ضرورت ایجاد یک سامانه واحد تأکید داشتند، به‌گونه‌ای که تخلفات حوزه زمین با استفاده از تکنولوژی‌های نوین تشخیص داده شود. در همین راستا پایه و اساس طراحی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین گذارده شد.

براساس گزارش وضعیت پیشرفت ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیکی از سازمان فناوری اطلاعات ایران، تاکنون رویدادها و اقدامات متعددی برای اجرای پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین انجام شده است [۸]:

– اولین اقدام در این رابطه، تکلیف وزارت جهاد کشاورزی جهت

فرمان ۸ ماده‌ای مقام معظم رهبری<sup>(مدظله‌العالی)</sup> در زمینه مبارزه با فساد در سال ۱۳۸۰ به سران قوا ابلاغ شد، اما اقدامات قابل توجهی در این زمینه در سال‌های بعد صورت نگرفت و این موضوع همواره در جلسات مختلف توسط ایشان مطرح می‌شد. به‌ویژه در دیداری که در تاریخ ۱۷ اسفندماه سال ۱۳۹۳ با جمعی از فعالان محیط زیست داشتند بیاناتی در زمینه فساد موجود در حوزه زمین به‌خصوص مسئله زمین‌خواری را مطرح کردند. متعاقب آن طی جلساتی که به‌منظور تبادل نظر با اعضای ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی برگزار شد،

۱. با توجه به اینکه سامانه رصد و پایش پروژه‌های دولت الکترونیکی از سال ۱۴۰۰ تاکنون روزآمد نشده است، مفاد این بخش با توجه به مطالب عنوان شده در جلسات مختلف با دبیرخانه ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی و دیگر سازمان‌ها و همچنین اطلاعات دریافتی از پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان فناوری اطلاعات ایران و ... تکمیل شده است.

مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار، شورای اجرایی فناوری اطلاعات، سازمان اداری و استخدامی، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه و کمیسیون اصل نودم مجلس شورای اسلامی در خصوص سامانه صورت گرفت. جلساتی نیز جهت توجیه و هماهنگی با حضور نمایندگان وزارت اطلاعات، سازمان فناوری اطلاعات ایران، کلیه فرماندهان یگان حفاظت سازمان امور اراضی و مدیران حقوقی دستگاه‌های اجرایی متولی حفاظت از اراضی برگزار شد.

– ضوابط اجرایی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین در آذرماه سال ۱۴۰۱ توسط ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی تدوین و به تصویب هیئت‌وزیران رسید. براساس ضوابط اجرایی سامانه، کلیه دستگاه‌های اجرایی ارائه‌دهنده خدمات در حوزه زمین و ساختمان کشور موظف شدند تا از طریق سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به‌عنوان تنها درگاه ارتباطی با متقاضیان اخذ خدمات خود را ارائه دهند.

– متعاقب تدوین ضوابط اجرایی پروژه در سال ۱۴۰۱، منشور پروژه پنجره واحد مدیریت زمین نیز توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری با همکاری سازمان فناوری اطلاعات ایران در زمستان سال ۱۴۰۱ تدوین و تصویب شد. برنامه اجرایی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین نیز مطابق با تبصره «۲» ماده (۲) ضوابط اجرایی تدوین و طی نامه شماره ۱۳۷۱۶۷/۱۴۰۱/۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۳ به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ شد.

– نقشه راه شورای اطلاع‌رسانی و ترویج سامانه پنجره واحد مدیریت زمین نیز در مردادماه سال ۱۴۰۲ طراحی شده است.

#### ۱-۴. زیرسامانه‌ها و اجزای سامانه

براساس منشور پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین مهم‌ترین اجزای سامانه شامل موارد زیر است:

✔ **پرتال تخصصی حوزه زمین و ساختمان:** در این پرتال قوانین و مقررات حوزه زمین و ساختمان اطلاع‌رسانی شده و راهنمایی لازم به مردم و سرمایه‌گذاران ارائه می‌شود.

✔ **درگاه ارتباطی متقاضیان:** در این درگاه مردم و سرمایه‌گذاران درخواست‌های خدمات حوزه زمین و ساختمان را به‌صورت غیرحضوری ثبت کرده و مورد پیگیری قرار می‌دهند. موتور هوشمند سامانه براساس نقشه‌های الکترونیکی محدوده تولی‌گری دستگاه‌ها و سرویس‌های برقرار شده با

ایجاد سامانه براساس مصوبات سی و پنجمین جلسه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۸ بود. متعاقباً سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به‌عنوان یکی از ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیکی در تاریخ ۱۳۹۷/۲/۹ به تصویب هیئت‌وزیران رسید و وظیفه هماهنگی بین دستگاه‌ها با ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی و تهیه سامانه به سازمان فناوری اطلاعات محول شد. براساس مصوبات چهل و دومین جلسه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی در تاریخ ۱۳۹۷/۹/۱۲ سازمان فناوری اطلاعات به‌عنوان متولی سامانه نیز انتخاب شد، اما در ضوابط اجرایی سامانه که در سال ۱۴۰۱ تدوین شد، راهبری سامانه به سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری محول و سازمان فناوری اطلاعات صرفاً اقدامات فنی را عهده‌دار شد. پیمانکار پروژه نیز پس از چندین بار برگزاری مناقصه در تاریخ ۱۳۹۹/۶/۲۳ انتخاب شد.

– اهداف سامانه در مصوبات هجدهمین جلسه شورای اجرایی فناوری اطلاعات در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۱۰ تعیین شد و بر همین اساس سند معماری و برنامه اجرایی مشارکت و همکاری کلیه دستگاه‌های ارائه‌دهنده مجوزهای حوزه اراضی و املاک کشور در تعامل با دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۶ تدوین و در شورای اجرایی فناوری اطلاعات به تصویب رسید.

– سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به‌صورت آزمایشی در اسفندماه سال ۱۳۹۹ استقرار یافت و دستگاه‌های ذی‌ربط به‌مرور به سامانه متصل شدند. در حال حاضر ۴۶ دستگاه اجرایی به سامانه متصل هستند. رونمایی از زیرسامانه پایش اراضی در سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور نیز در ۱۸ اسفندماه سال ۱۳۹۹ با حضور معاون اول محترم رئیس‌جمهور صورت گرفت و به‌مرور در سایر استان‌ها نیز راه‌اندازی شد. در حال حاضر ۱۶ استان کشور از طریق این سامانه مورد پایش قرار می‌گیرد.

– تعاملاتی با دستگاه‌های اجرایی ذی‌نفع به‌منظور اتصال آنها به درگاه دریافت تقاضای صدور مجوز متقاضیان در حوزه زمین، ایجاد دسترسی به پایگاه داده‌های اطلاعات و خدمات پایه و ضروری، ارتباط با سامانه‌ها و پایگاه داده‌های ارائه‌دهنده خدمات و استعلامات حوزه زمین، ارائه نقشه‌های الکترونیکی مکان محور و ارائه تصاویر ماهواره‌ای صورت گرفت. همچنین تعاملاتی با سایر سازمان‌های نظارتی و مرتبط ازجمله هیئت

یکی از نکات مهم در رابطه با کارکردهای سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، ایجاد تمایز و ارتباط موضوعی این سامانه با سایر سامانه‌های مرتبط با حوزه زمین و ساختمان نظیر سامانه جامع کاداستر و زیرساخت ملی اطلاعات مکانی (NSDI) است. هر یک از این سه سامانه دارای کارکردهای متمایز و متفاوتی بوده و زیرساخت مورد نیاز جهت پوشش بخشی از آسیب‌ها را فراهم می‌کند. بر همین اساس سامانه پنجره واحد مدیریت زمین بر مدیریت یکپارچه و بهینه بهره‌برداری از اراضی کشور (اعم از مجاز یا غیرمجاز) متمرکز است؛ سامانه جامع کاداستر وظیفه ساماندهی و مدیریت یکپارچه اطلاعات حدنگاری اراضی و سایر موضوعات مرتبط با مالکیت املاک و اراضی کشور را برعهده دارد و NDSI به‌عنوان بستر یکپارچه و استاندارد اشتراک‌گذاری اطلاعات مکانی و همچنین احراز اصالت و اطلاعات مکانی مرتبط با مالکیت املاک و اراضی در قالب تبادل سرویس‌های الکترونیکی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

#### ۲-۴. ذی‌نفعان پروژه

براساس مفاد منشور پروژه، فهرست دستگاه‌های اجرایی ارائه دهنده خدمات حوزه زمین و ساختمان به شرح زیر است:

سازمان امور اراضی کشور، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، شرکت شهرک‌های کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، شرکت سهامی مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران، شرکت مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور، شرکت سهامی مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)، بخشداری‌ها و دهیاری‌ها، شهرداری‌ها، استانداری‌ها، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان حفاظت محیط زیست، دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، وزارت راه و شهرسازی، سازمان ملی زمین و مسکن، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید، شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان اوقاف و امور خیریه، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پخش و پالایش فراورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، شرکت ارتباطات زیرساخت، شرکت مخابرات ایران، وزارت میراث فرهنگی،

سامانه‌های عملیاتی دستگاه‌های اجرایی، درخواست‌ها را میان متولیان ارائه خدمات توزیع کرده و فرایند بین‌دستگاهی مربوط را مدیریت می‌کند.

📌 **زیرسامانه پایش اراضی کشور:** در این زیرسامانه تغییرات در کاربری و ساخت‌وسازهای اراضی کشور براساس منابعی نظیر تصاویر ماهواره‌ای و هوایی شناسایی شده و با مجوزهای قانونی تطبیق داده شده و تخلفات مشخص می‌شوند. پس از آن براساس نقشه‌های الکترونیکی محدوده تولی‌گری دستگاه‌های اجرایی، توزیع تخلفات میان متولیان حفاظت از اراضی صورت پذیرفته و گزارش اقدامات عوامل حفاظتی و حقوقی آنها در سامانه ثبت می‌شود.

📌 **برنامه کاربردی تبادل استعلامات و مجوزهای حوزه زمین:** این برنامه جهت اتصال دستگاه‌های اجرایی خدمت‌رسان با پنجره واحد مدیریت زمین طراحی شده و در اختیار دستگاه‌هایی قرار می‌گیرد که سامانه‌های عملیاتی داخلی مناسب جهت ارتباط با درگاه ارتباطی متقاضیان ندارند. بهره‌برداری از این برنامه در هر دستگاه به‌صورت موقت بوده (حداکثر یک‌سال) و پس از عملیاتی شدن اتصال سامانه‌های داخلی دستگاه ذی‌ربط به پنجره واحد مدیریت زمین، استفاده از آن متوقف می‌شود.

📌 **ابزارهای پشتیبانی پویایی کاربران عمومی و تخصصی:** به‌منظور راهنمایی و پشتیبانی کاربران، ابزار گفتگوی برخط در بستر سامانه و یا پشتیبانی کاربران از طریق پیام‌رسان‌های داخلی فراهم شده است تا چالش‌ها و مشکلات مرتبط را منعکس کنند.

📌 **زیرسامانه تحلیل و ارزیابی فعالیت ذی‌نفعان:** این زیرسامانه مجموعه‌ای از داشبوردهای مدیریتی و ابزارهای گزارش‌گیری را فراهم کرده تا امکان رصد دائمی فعالیت‌های ذی‌نفعان پروژه وجود داشته و ابزاری برای ارزیابی درون دستگاهی و بین‌دستگاهی مدیران ستادی دستگاه‌های بهره‌بردار و مراجع نظارتی و قضایی محسوب می‌شود.

📌 **ابزارها و سیستم‌های مدیریت کارگزاران:** با هدف بهره‌برداری متقاضیانی نظیر سالمندان، معلولین و اشخاص کم‌سواد یا بی‌سواد از خدمات دولت الکترونیک، دفاتر نظیر دفاتر پیشخوان خدمات دولت و دفاتر فناوری اطلاعات و ارتباطات روستایی طراحی شده‌اند. کلیه تبادلات میان دستگاه‌های اجرایی و سامانه بر بستر شبکه ملی اطلاعات (NIX) صورت می‌پذیرد.

### ۳-۴. ساختار اجرایی پروژه

با توجه به گستردگی و تنوع فعالیت‌های مرتبط با پروژه، با هدف پوشش کلیه ابعاد پروژه، تشکیلات و کمیته‌ها و کارگروه‌هایی به شرح زیر تشکیل شده‌اند:

👉 **تشکیلات پیاده‌سازی و توسعه سامانه:** سازمان فناوری اطلاعات ایران متولی راه‌اندازی زیرساخت‌های نرم‌افزاری، سخت‌افزاری و شبکه سامانه است که براساس نیازمندی‌های اعلامی دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی نسبت به پیاده‌سازی و توسعه سامانه اقدام می‌کند. دستگاه‌های اجرایی متولی ارائه خدمات حوزه زمین و ساختمان و حفاظت از اراضی کشور نیز با معرفی نماینده ذی‌ربط در تعامل مستمر با سازمان مذکور هستند.

👉 **تشکیلات راهبری اجرایی سامانه:** سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور به‌عنوان راهبری و هماهنگی امور سامانه تعیین شده است. بر همین اساس «دبیرخانه اجرایی پنجره واحد مدیریت زمین» در سازمان فوق تشکیل شده و دبیر آن توسط رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور منصوب شده است. کلیه سازمان‌های ذی‌ربط در پروژه موظف به تعامل مستمر با سازمان آبخیزداری هستند. همچنین به‌منظور مدیریت اجرای صحیح پروژه در هر استان «کارگروه راهبری پنجره واحد مدیریت زمین» تشکیل می‌شود.

👉 **تشکیلات نظارت بر اجرای پروژه:** وزارت اطلاعات متولی نظارت بر سامانه است. همچنین سایر دستگاه‌های نظارتی و قضایی نظیر سازمان بازرسی کشور، دادستانی کل کشور، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه و دیوان محاسبات در چارچوب وظایف ذاتی خود فعالیت مستمر دارند. علاوه بر این وزارت کشور، معاونت عمران و توسعه امور شهری و روستایی نیز نظارت بر فعالیت مراجع صدور پروانه ساخت را برعهده دارد.

👉 **کمیته فنی پایش اراضی کشور:** این کمیته وظیفه ایجاد هم‌افزایی و یکپارچگی در زمینه تأمین تصاویر و عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای، توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز، اولویت‌بندی اراضی کشور جهت پایش و حفاظت و سیاست‌گذاری بهره‌برداری مناسب از زیرسامانه پایش اراضی کشور را برعهده دارد.

👉 **کارگروه احصا و بازمهندسی خدمات و مجوزهای حوزه زمین:** این کمیته وظیفه احصای خدمات حوزه زمین و یکپارچه‌سازی عناوین مجوزها و خدمات حوزه زمین و

صنایع دستی و گردشگری، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سازمان انرژی اتمی ایران، دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین، سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور و سازمان امور مالیاتی کشور.

همان‌گونه که پیشتر ذکر شد در مصوبه هیئت‌وزیران مورخ ۱۳۹۷/۹/۲ صرفاً ۶ وزارتخانه و سازمان با ۲۴ خدمت و زیر خدمت عنوان شده‌است، لکن براساس مفاد منشور پروژه، ۲۵۱ خدمت برای ۳۴ سازمان و نهاد در این حوزه در نظر گرفته شده‌اند. به‌جز سازمان‌هایی که در مصوبه فوق‌الذکر قید شده‌اند، وظیفه سایر سازمان‌ها، پاسخ‌گویی به استعلامات حریم اراضی تحت نظر سازمان مربوطه است.

**دستگاه‌های اجرایی متولی حفاظت از اراضی و املاک کشور** شامل موارد زیر هستند که در سامانه درخصوص حریم اراضی تحت نظر خود اظهار نظر می‌کنند:

سازمان امور اراضی کشور، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، شرکت شهرک‌های کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، شرکت سهامی مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران، شرکت مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور، شرکت سهامی مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)، شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، بخش‌داری‌ها، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مناطق آزاد و ویژه ایران، سازمان ملی زمین و مسکن، سازمان راه‌داری و حمل‌ونقل جاده‌ای، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید، شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان اوقاف و امور خیریه، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پخش و پالایش فراورده‌های نفتی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، شرکت ارتباطات زیرساخت، وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.

**سایر ذی‌نفعان** سامانه عبارتند از: مردم و سرمایه‌گذاران، مراجع نظارتی و قضایی، دستگاه‌های اجرایی ارائه‌دهنده خدمات سایر حوزه‌ها، دستگاه‌های اجرایی ارائه‌دهنده خدمات پایه، دستگاه مراجع تأمین‌کننده منابع مورد نیاز پروژه. این ذی‌نفعان با توجه به شرایط و موقعیت خود از سامانه بهره‌برداری می‌کنند و یا با ایجاد ساز و کارهای مختلف، در عملکرد سامانه اثرگذار هستند. جزئیات وظایف و اقدامات ذی‌نفعان در منشور پروژه عنوان شده است.



پایش اراضی (ویژه کاربران دستگاهی) و درگاه متقاضیان مردمی است. بخش پایش اراضی قابلیت شناسایی تخلفات زمین‌خواری و ساخت‌وسازهای غیرمجاز در اراضی کشور را با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای فراهم کرده که به‌عنوان بستری برای معرفی موارد زمین‌خواری و نظارت بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط قابل استفاده است. درگاه متقاضیان مردمی سامانه با فراهم کردن زیرساخت‌های الکترونیکی مدیریت هوشمندانه و سیستمی فرایندهای بین‌دستگاهی جهت ارائه مجوزها و استعلامات حوزه زمین و ساختمان، سازوکارهایی را جهت پیشگیری از بروز مفاسد و مشکلاتی نظیر جعل استعلامات و مجوزها، تبانی و ارتشا توسط زمین‌خواران، تداخل وظایف بین‌دستگاهی و عدم شفافیت در تصمیم‌گیری‌های کمیسیون‌ها و شوراهای فراهم می‌کند.

**در زیرسامانه حوزه مسکن و ساختمان**، متقاضیان مردمی پس از ثبت نام می‌توانند برای انجام فرایندهای مربوط به خدمات زمین و صدور مجوزهای حوزه اراضی و املاک نظیر واگذاری و تغییر کاربری اراضی یا صدور پروانه ساخت و ساز، که به شیوه سنتی و کاغذی، فرایندی زمانبر و طاقت‌فرسا بوده است، از این سامانه استفاده کنند. متقاضیان قبل از تغییراتی نظیر احاله مدیریت منابع طبیعی<sup>۱</sup>، تغییر کاربری، تفکیک، تجمیع، واگذاری و ساخت‌وساز در اراضی و املاک کشور باید به درگاه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین مراجعه کرده و نسبت به ثبت درخواست خود در این سامانه و پیگیری آن از طریق همین درگاه الکترونیکی اقدام کنند، البته تا زمان تکمیل سامانه، مراجعه حضوری متقاضیان صرفاً در صورت اعلام دستگاه اجرایی ذی‌ربط انجام می‌شود. در حال حاضر صرفاً ۸ عنوان خدمت و ۹ عنوان استعلام به شرح زیر در سامانه درگاه متقاضیان ارائه می‌شود:

#### خدمات

- صدور مجوز تغییر کاربری اراضی زراعی و باغی (کل کشور).
- صدور گواهی واگذاری اراضی ملی و دولتی برای طرح‌های

ساختمان، آسیب‌شناسی رویه‌های اداری و بازمهندسی فرایندهای مرتبط با خدمات را برعهده دارد.

👉 **کارگروه ممیزی و استانداردسازی نقشه:** وظیفه این کمیته ارزیابی و اتخاذ تصمیمات لازم جهت اصلاح نقشه‌های الکترونیکی محدوده تولى گری دستگاه‌های اجرایی، استانداردسازی سرویس‌های مکانی و تقویت زیرساخت اطلاعاتی مکانی ملی (NDSI) و سامانه پنجره واحد مدیریت زمین است.

👉 **شورای اطلاع‌رسانی و ترویج پنجره واحد مدیریت زمین:** وظیفه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی لازم جهت اطلاع‌رسانی مستمر قابلیت‌ها و امکان عمومی سامانه و ترویج آن را برعهده دارد.

👉 **شورای راهبری اجرایی پایش اراضی کشور:** ضمن بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، راهکارها و تصمیمات لازم در جهت رفع چالش‌های اجرایی موجود را اتخاذ می‌کند.

👉 **شورای راهبری اجرایی خدمات حوزه زمین و ساختمان:** ضمن بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، راهکارها و تصمیمات لازم در جهت رفع چالش‌های اجرایی موجود را اتخاذ می‌کند.

👉 **کارگروه تأمین اعتبارات و بودجه:** بررسی تخصصی و تصمیم‌گیری پیرامون منابع مورد نیاز جهت پیشبرد پروژه و تکمیل نقشه‌های الکترونیکی حوزه زمین و ساختمان برعهده این کارگروه است.

اگرچه هدف از ایجاد چنین کارگروه‌ها و شوراهایی، تقسیم وظایف و رسیدگی و تصمیم‌گیری مناسب در امور می‌باشد، لکن یک ناظر مافوق برای ارزیابی عملکرد آنها و همچنین هماهنگی لازم بین آنها مورد نیاز است.

#### ۴-۴. وضعیت فعلی سامانه

پنجره واحد سامانه مدیریت زمین با آدرس [iraneland.ir](http://iraneland.ir) در دسترس عموم قرار دارد. این سامانه شامل دو بخش سامانه

۱. با توجه به قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، حفظ و احیا و اصلاح و توسعه و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی ملی شده متعلق به دولت به‌عهده سازمان جنگلبانی ایران است. جنگل‌های دست کاشت و یا جنگل‌ها و مراتعی که در اجرای وظیفه احیا و توسعه منابع طبیعی از قبیل طرح‌های جنگلداری، مرتع‌داری، بیابان‌زدایی، طرح‌های مدیریت منابع طبیعی و یا طرح‌هایی که با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی برای توسعه منابع جدید ایجاد می‌شوند و همچنین پارک‌های جنگلی و خزانه‌های تولید نهال و بذر جنگلی و مرتعی (نهالستان‌های عمومی، ایستگاه‌های تولید بذر و نهال) در محدوده منابع طبیعی یاد شده در حکم منابع مذکور می‌باشند. بهره‌برداری از منابع مذکور توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی در هر مورد طبق طرحی به عمل خواهد آمد که به تصویب وزارت منابع طبیعی رسیده باشد و وزارت منابع طبیعی با رعایت مفاد طرح‌های مصوب قرارداد لازم را تنظیم و پروانه بهره‌برداری صادر خواهد کرد. وزارت منابع طبیعی مجاز است نسبت به بهره‌برداری از منابع مذکور رأساً یا با تأسیس شرکت و یا با مشارکت اشخاص حقیقی و یا حقوقی اقدام کند. همچنین اجازه دارد نسبت به راه‌سازی برای منابع مذکور و ایجاد صنایع چوب به‌ترتیب فوق عمل نماید.

■ سازمان ملی زمین و مسکن،  
■ سازمان حفاظت محیط زیست.  
براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته در منشور پروژه، به دلیل گستردگی پروژه، پوشش خدمات و پهنه‌های تحت پوشش براساس اولویت‌بندی انجام شده و به تدریج به سایر خدمات و پهنه‌های تحت حفاظت تسری می‌یابد. در همین راستا، قرار بر آن بوده است که تا پایان سال ۱۴۰۲، ۹۵ مورد از ۲۵۱ خدمت تعیین شده عملیاتی شود. جزئیات ۹۵ مورد در منشور پروژه اعلام شده است. همچنین در زمینه پایش اراضی، اولویت با اراضی کشاورزی و منابع طبیعی خارج از محدوده شهر و روستا، اراضی مستحدث و ساحلی، حریم و بستر آبی سطحی، اراضی ملی و دولتی واقع در محدوده و حریم شهرها و مناطق چهارگانه تحت حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست و مدیریت و تالاب‌های کشور و حرائم آنهاست.  
درخصوص تأمین بودجه مورد نیاز، مطابق با ضوابط اجرایی، سازمان برنامه‌بودجه موظف شده است تا منابع مورد نیاز پروژه را در قالب قوانین بودجه سنواتی تأمین کند.

#### ۵-۴. ارزیابی فرایند اجرای پروژه

ارزیابی و بررسی پروژه‌های دولت الکترونیک توسط سازمان فناوری اطلاعات ایران هر ۶ ماه یکبار انجام و طی آن خدمات دولت الکترونیک ارائه شده توسط دستگاه‌های دولتی به صورت متمرکز ارزیابی شده و نتیجه آن منتشر می‌شد [۱۴]. آخرین شماره گزارش ارزیابی با نام نهمین دوره ارزیابی خدمات الکترونیک دستگاه‌های اجرایی در خردادماه سال ۱۴۰۱ در سایت سازمان فناوری اطلاعات ایران به آدرس [ITO.gov.ir](http://ITO.gov.ir) منتشر شده است [۱۵]. علاوه بر این قرار بوده آخرین اطلاعات مربوط به هریک از پروژه‌ها در سامانه رصد و پایش ۲۳ پروژه در آدرس <https://e-monitor.ito.gov.ir> قابل دستیابی باشد، لکن اطلاعات این سامانه از سال ۱۴۰۰ تاکنون روزآمد نشده است به همین دلیل ارزیابی دقیقی از وضعیت فعلی پروژه‌های دولت الکترونیک نمی‌توان داشت.

براساس منشور پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی متولی ارائه خدمات حوزه زمین و حفاظت از اراضی در پنج دسته «ارائه نقشه‌های الکترونیکی محدوده تولى گری به پنجره واحد مدیریت زمین»، «برقراری اتصال به درگاه ارتباطی متقاضیان حوزه زمین و ساختمان»، «برقراری اتصال به زیرسامانه پایش اراضی کشور»، «پاسخ‌گویی

غیرکشاورزی، کشاورزی و وابسته (سه استان اصفهان و زنجان و کردستان به صورت پایلوت).

■ صدور استعلام اراضی (صدور گواهی مستثنیات) (کل کشور).  
■ تعیین نوعیت اراضی (کمیسیون ماده (۱۲) زمین شهری) (کل کشور).  
■ تعیین حدود وضعیت اراضی روستایی - محدوده طرح هادی روستاها (کل کشور).  
■ جواز تأسیس شهرک یا ناحیه صنعتی غیردولتی (کل کشور).  
■ جواز توسعه شهرک یا ناحیه صنعتی غیردولتی (کل کشور).  
■ پروانه بهره‌برداری شهرک یا ناحیه صنعتی غیردولتی (کل کشور).

#### استعلامات

■ استعلام اراضی (صدور گواهی مستثنیات).  
■ استعلام حریم راه.  
■ استعلام اصالت مجوز زیست‌محیطی.  
■ استعلام حریم راه آهن.  
■ استعلام حریم فرودگاه.  
■ استعلام حریم تأسیسات آب و فاضلاب.  
■ استعلام حریم و بستر رود، رودخانه و...  
■ استعلام وقفی بودن اراضی.  
■ استعلام حریم توانیر.

**زیرسامانه پایش اراضی کشور** با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای اقدام به رصد و پایش اراضی کشور کرده و تغییراتی که فاقد مجوز از دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط باشد یا با مجوز صادره مغایرت داشته باشد را به‌عنوان تخلف شناسایی می‌کند. همچنین این سامانه وظیفه مدیریت پیگیری یکپارچه تخلفات زمین‌خواری را در تعامل با واحدهای گشتی و حقوقی دستگاه‌های اجرایی متولی حفاظت از اراضی برعهده دارد. تاکنون اقدامات زیر در زیرسامانه پایش اراضی صورت گرفته است:

- بهره‌برداری از زیر سامانه پایش اراضی کشور در ۱۶ استان کشور.

- شناسایی تغییرات در محدوده تولى گری ۵ دستگاه شامل:

■ سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری،  
■ سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای،  
■ سازمان امور اراضی،

موجب بروز خلل در پیشرفت پروژه شده است، به گونه‌ای که شاخص پیشرفت پروژه ۵۱٪ بوده و دو شاخص کیفیت و شاخص پوشش جامعه هدف هر دو ۰٪ هستند.

داشبورد مدیریتی مربوط به زیرسامانه تحلیل و ارزیابی فعالیت ذی‌نفعان که توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری با همکاری سازمان فناوری اطلاعات و تحت نظارت دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی تهیه شده، امکان دریافت اطلاعات کلان از نحوه عملکرد سامانه را فراهم کرده، اگرچه این داشبورد هنوز کامل نشده است. در صورت تکمیل داشبورد، با استفاده از آن می‌توان کل اقدامات انجام شده و میزان همکاری سازمان‌های ذی‌ربط را براساس پارامترهای مختلف استخراج کرد.

آخرین آمار دریافتی از داشبورد مدیریتی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین بیانگر آن است که از ابتدای اجرای پروژه تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ تعداد ۴۷۳،۵۱۰ مورد درخواست خدمات در سامانه وارد شده است که اطلاعات ۳۹۷،۱۶۹ درخواست به‌طور کامل وارد سامانه شده که ۳۰۶،۶۴۲ آنها تعیین تکلیف شده، ۸۷،۶۷۳ در دست بررسی و ۱،۷۸۹ در وضعیت تکمیل مدارک هستند. ۵۴ درصد از خدمات، مربوط به تعیین حدود وضعیت محدوده طرح هادی روستا مرتبط با بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، ۳۷٪ درخواست مربوط به صدور گواهی ملی و مستثنیات و ۴/۵ درصد در ارتباط با تعیین نوعیت اراضی (کمسیون ماده (۱۲) راه و شهرسازی) است. همچنین ۷۴۵،۶۴۳ مورد استعلام به سامانه ارسال شده که ۶۴۴،۰۳۳ مورد پاسخ داده شده و ۱۰۱،۶۰۵ مورد در دست اقدام است. علاوه بر این، از بین ۱۶۵۱ مورد درخواست مجوز، ۵۷۸ مورد مجوز صادر شد، ۴۹۶ مورد در دست بررسی و ۵۷۷ مورد امکان صدور مجوز نداشته‌اند. کل مجوزهای صادره مربوط به سازمان امور اراضی بوده که به جز دو مورد بقیه مربوط به تغییر کاربری امور اراضی می‌باشند و عمدتاً مربوط به استان‌های اردبیل، گلستان و فارس هستند. همچنین در زیرسامانه پایش اراضی ۳۷۰۸۵ مورد تغییرات مشاهده شده که ۲۹۰۷ تخلف شناسایی شده و برای ۱۶۲۸ مورد پرونده حقوقی تشکیل شده است.

به درخواست‌ها و استعلامات حوزه زمین و ساختمان» و «پیگیری تخلفات شناسایی شده توسط زیرسامانه پایش اراضی کشور» با استفاده از شاخص‌ها و روش‌های محاسبه تعیین شده در منشور صورت می‌گیرد. براساس آخرین اطلاعات موجود در سامانه رصد و پایش ۲۳ پروژه، سامانه پنجره واحد مدیریت زمین جزء ۵۲ درصد موردی است که مشکل و چالش ساختاری و فرایندی ندارد، ولی پیشرفت آن به‌صورت مناسبی نیست. با وجود اینکه تقریباً مصوبات و برنامه‌ریزی‌های مورد نیاز برای راه‌اندازی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به‌شکل کامل انجام شده، ولی در عمل، حدود ۵۱ درصد پیشرفت داشته است [۸]. جزئیات وضعیت پیشرفت پروژه به تفکیک ذی‌نفعان پروژه در جدول ۱ ارائه شده است. با توجه به مفاد این جدول، وضعیت ذی‌نفعان پروژه به‌صورت زیر طبقه‌بندی شده‌اند:<sup>۱</sup>

**دستگاه‌های هدایت‌گر:** سازمان فناوری اطلاعات ایران، وزارت اطلاعات.

**دستگاه‌های حامی:** وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان ملی زمین و مسکن، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان امور اراضی کشور، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، سازمان شهرک‌های صنعتی ایران، وزارت نیرو، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، شرکت مدیریت منابع آب ایران، شرکت آب و فاضلاب کشور، شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران، سازمان ثبت احوال کشور، شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران.

**دستگاه‌های مقاوم:** وزارت راه و شهرسازی، سازمان مادر تخصصی عمران شهرهای جدید، وزارت نفت، دبیرخانه شورای عالی معماری و شهرسازی، سازمان اوقاف و امور خیریه، وزارت میراث فرهنگی، وزارت کشور، سازمان برنامه‌بودجه کشور، شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی.

**دستگاه‌های ممتنع:** شهرداری‌های و دهیاری‌های کشور، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان فضایی ایران، سازمان حفاظت محیط زیست، حوزه سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، سازمان اداری و استخدامی کشور، سازمان نقشه‌برداری کشور، شرکت ملی مخابرات ایران، شرکت ارتباطات زیرساخت. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود وجود تعداد زیاد ذی‌نفعان (۲۹ مورد) که در بین آنها ۱۰ مورد جزء سازمان‌های مقاوم هستند،

۱. طبقه‌بندی صورت گرفته براساس تعاریف موجود در سامانه رصد و پایش سازمان فناوری اطلاعات است: دستگاه هدایت‌گر: متولی پروژه، دستگاه حامی: دستگاهی است که با پروژه همکاری دارد و دستگاه مقاوم: دستگاهی است که همکاری موردنظر را ندارد. دستگاه ممتنع: نیز نقش زیادی در پیشبرد کار پروژه ندارد.

جدول ۱. وضعیت پیشرفت اجرای پروژه در مهرماه سال ۱۴۰۲

درصد پیشرفت واقعی	درصد پیشرفت برنامه‌ای	سازمان
٪۸۰	٪۱۰۰	سازمان فناوری اطلاعات
٪۱۰۰	٪۱۰۰	شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران
٪۲۰	٪۱۰۰	سازمان فضایی ایران
٪۶۸	٪۱۰۰	وزارت جهاد کشاورزی
٪۸۱	٪۱۰۰	سازمان امور اراضی
٪۷۰	٪۱۰۰	سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری
٪۲۲	٪۱۰۰	سازمان ملی زمین و مسکن
٪۱۸	٪۱۰۰	شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید
٪۱۸	٪۱۰۰	دبیرخانه شورای عالی معماری و شهرسازی
٪۷۳	٪۱۰۰	سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای
٪۱۰	٪۱۰۰	وزارت راه و شهرسازی
٪۵۸	٪۱۰۰	سازمان حفاظت محیط زیست
٪۳۲	٪۱۰۰	وزارت صنعت، معدن و تجارت
٪۳۰	٪۱۰۰	سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران
٪۸	٪۱۰۰	سازمان اوقاف و امور خیریه
٪۱۸	٪۱۰۰	شرکت سهامی مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران
٪۴۶	٪۱۰۰	شرکت سهامی مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور
٪۲۰	٪۱۰۰	شرکت سهامی مادر تخصصی تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران
٪۱۰	٪۱۰۰	سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح
٪۷۳	٪۱۰۰	سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور
٪۹۰	٪۱۰۰	سازمان اداری و استخدامی کشور
٪۷	٪۱۰۰	وزارت نفت
٪۲۸	٪۱۰۰	وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
٪۲۰	٪۱۰۰	وزارت کشور
٪۱۰۰	٪۱۰۰	سازمان ثبت احوال کشور
٪۱۰	٪۱۰۰	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
٪۲۳	٪۱۰۰	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
٪۲۰	٪۱۰۰	سازمان برنامه‌ریزی و بودجه کشور
٪۵۰	٪۱۰۰	سازمان نقشه‌برداری کشور
٪۶۳	٪۱۰۰	توسعه سامانه

مأخذ: گزارش وضعیت پیشرفت ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیکی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان فناوری اطلاعات ایران، پروژه ۱۲: پنجره واحد مدیریت زمین، مهرماه سال ۱۴۰۲.

## ۵. بحث و بررسی



بر اساس نقشه ملی استعلامات مجوزهای کشور [۱۶]، تعداد دستگاه‌های ذی‌ربط در سامانه پنجره واحد مدیریت زمین با توجه به استعلاماتی که از دستگاه‌های مختلف برای صدور مجوز برای کاربری‌های مختلف زمین گرفته می‌شود، متعدد است. چگونگی استفاده از این نقشه در تهیه سامانه مدیریت زمین نامشخص است. این نقشه در سال ۱۳۹۵ تهیه شده است و این امکان نیز وجود دارد که با توجه به تغییراتی که در کسب و کارهای مختلف صورت می‌گیرد، دچار تغییر شود.

فهرست کلیه خدمات دستگاه‌های اجرایی از منظر دولت الکترونیک در کتابی با همین نام توسط معاونت نوسازی اداری امور توسعه دولت الکترونیک سازمان اداری و استخدامی کشور در سال ۱۳۹۶ ذکر شده است [۱۷]. علاوه بر این سامانه مدیریت خدمات دولت متعلق به سازمان اداری و استخدامی کشور به آدرس [khadamat.mardom.ir](http://khadamat.mardom.ir) نیز با هدف طبقه‌بندی خدمات دولت اعم از الکترونیکی و غیر الکترونیکی طراحی شده است. فهرست عناوین خدمات در منشور پروژه با تلاش سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی و سازمان فناوری اطلاعات تدوین شده است. با هدف هماهنگی بین اطلاعات منتشره توسط دولت، بهتر است که فهرست کلیه خدمات دولت در سامانه مدیریت خدمات دولت ارائه شده و این فهرست مورد استفاده سایر دستگاه‌ها قرار گیرد. به این ترتیب از چندگانگی احتمالی اطلاعات جلوگیری می‌شود.

با توجه به توافق انجام شده بین مسئولین سامانه پنجره واحد مدیریت زمین و درگاه ملی مجوزها، قرار بر این است که کلیه مجوزها از مسیر درگاه ملی مجوزها درخواست شوند و سپس حسب مورد به سازمان مرتبط ارجاع شود. عملیاتی شدن این امر مستلزم تکمیل درگاه ملی مجوزها و ایجاد زیرساخت مناسب جهت ارتباط کامل دو سامانه است. در غیر این صورت متقاضیان برای دریافت مجوز مورد نیاز دچار سردرگمی خواهند شد.

در حال حاضر برخی از دستگاه‌ها سامانه داخلی برای پاسخ‌گویی به استعلامات را ندارند و از برنامه کاربردی تهیه شده توسط سازمان فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند. طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته قرار است که این دستگاه‌ها تا پایان سال ۱۴۰۲ سامانه‌های داخلی را تکمیل کرده و به پنجره واحد متصل کنند. تهیه این برنامه‌ها نیاز به نیروی انسانی

با بررسی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، مستندات موجود و اطلاعات منتشره در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی دولت و غیره، نکات زیر قابل طرح است:

متولی اصلی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین در ابتدا وزارت جهاد کشاورزی و سازمان فناوری اطلاعات بوده که متعاقباً آن وزارتخانه حذف و فقط سازمان فناوری اطلاعات به‌عنوان متولی اعلام شد و مجدداً در سال ۱۴۰۱ سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری به‌عنوان مدیر راهبری و هماهنگی سامانه معرفی شد. به نظر می‌رسد تغییرات متولی سامانه موجب کندی پیشرفت در ایجاد و راه‌اندازی سامانه شده است. در حال حاضر این موضوع که در گزارش‌های قبلی سازمان فناوری اطلاعات نیز به‌عنوان چالش مطرح شده [۱۴]، مرتفع شده است، مشروط بر آنکه مجدداً متولی سامانه تغییر نکند.

درگاه متقاضیان مردمی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به نام «ریاست جمهوری - ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی» و «وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - سازمان فناوری اطلاعات» بوده و نام متولیان اصلی درج نشده است. دلیل این امر، ماهیت ایجاد ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی است که با هدف جلوگیری از بروز مفاسد در حوزه زمین در این پروژه ورود پیدا کرده و وظیفه هماهنگی با کلیه سازمان‌های ذی‌ربط را برعهده دارد. متولیان سامانه معتقدند حضور ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی به‌عنوان یک نهاد فراقوه‌ای می‌تواند بر میزان همکاری دستگاه‌ها در پیاده‌سازی سامانه مؤثر باشد. این مسئله در واقعیت نیز محقق شده است و حضور یک نهاد فراقوه‌ای توانست بر میزان همکاری و هماهنگی دستگاه‌های متعدد، اثرگذار باشد.

در منشور پروژه تعداد خدمات قابل ارائه توسط ۳۴ دستگاه، ۲۵۱ مورد عنوان شده که به‌مراتب بیشتر از موارد ذکر شده در مصوبه نخست است. با توجه به دامنه گسترده مسائل مرتبط با حوزه زمین، احتمال افزایش تعداد خدمات و همچنین سازمان‌های ذی‌ربط وجود دارد. این مسئله در هر دو بخش درگاه متقاضیان و پایش اراضی در منشور پروژه نیز عنوان شده است. بهتر آن است که در ابتدا دامنه خدمات ارائه شده در سامانه به‌صورت آزمایشی در یک حوزه مشخص اجرایی شود. سپس به‌مرور زمان و در ویرایش‌های بعدی سامانه، دامنه کاربردی آن گسترش یابد. به این ترتیب کارایی و اثربخشی سامانه بیشتر مشخص خواهد شد.

استان‌های مازندران، خوزستان، لرستان، هرمزگان، همدان، خراسان‌شمالی و همدان هیچ‌گونه نقشه‌ای وجود ندارد. نقشه‌های ارائه شده توسط نهادها در سایر استان‌ها به جز تعداد محدودی عمدتاً ناقص هستند. همچنین شرکت شهرک‌های کشاورزی، شهرداری‌ها، محدوده اراضی مستحدث و ساحلی، احاله مدیریت منابع طبیعی، بستر و حریم منابع آب سازمان آب منطقه‌ای، اراضی ملی و دولتی بنیاد مسکن، اداره کل محیط زیست مناطق آزاد، فرودگاه‌ها، سازمان اوقاف و سازمان ارتباطات جزء دستگاه‌هایی هستند که تاکنون نقشه‌هایی تولی‌گری را ارائه نداده‌اند. بدون وجود چنین نقشه‌هایی عملاً فرایند انجام کار در سامانه مختل خواهد شد.

☑️ اگرچه دستگاه‌های متولی، خدمات تعیین شده در سامانه را ارائه نمی‌دهند، لکن این خدمات در پایگاه اطلاع‌رسانی این دستگاه‌ها ارائه می‌شود. برای مثال کلیه خدمات (الکترونیکی) مربوط به سازمان ملی زمین و مسکن در پایگاه اطلاع‌رسانی آن سازمان به آدرس [nlho.ir](http://nlho.ir) وجود دارند. در پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان امور اراضی کشور به آدرس [laoi.ir](http://laoi.ir) نیز می‌توان کلیه خدمات (الکترونیکی) مربوط به اراضی ملی، دولتی و مستثنیات را ملاحظه **۷**؛د که بخشی از آنها در سامانه مدیریت زمین وجود ندارد. کلیه خدمات (الکترونیکی) مربوط به وزارت صمت نیز در پایگاه اطلاع‌رسانی آن وزارتخانه به آدرس [khedmat.mimt.gov.ir](http://khedmat.mimt.gov.ir) قابل ملاحظه است. خدمات (الکترونیکی) تعریف شده اولیه برای وزارت راه و شهرسازی به آدرس [mrud.ir](http://mrud.ir) نیز با خدماتی که در برنامه جدید در نظر گرفته شده کاملاً متفاوت است. یکی از دلایل این مسئله، ناهماهنگی بین سامانه‌های موجود و سامانه پنجره واحد است. ☑️ وجود سامانه‌های موازی که براساس مصوبات قانونی و یا مقرراتی و بعضاً بدون هیچ‌گونه مصوبه‌ای و بنا به درخواست دستگاه‌ها ایجاد شده‌اند، موجب شده است اقداماتی به موازات پنجره واحد مدیریت زمین صورت گیرد. در عمل، نهادهای ارائه‌کننده اطلاعات و داده موظف هستند به چندین دستگاه این اطلاعات را ارائه کنند. برای نمونه می‌توان سامانه **SDI**، سامانه ساترا (سامانه ارزیابی توسعه و رصد آمایش) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، سامانه سادا (سامانه ثبت اطلاعات املاک دستگاه‌های اجرایی) وزارت اقتصاد و پنجره واحد سرمایه‌گذاری استانی وزارت دارایی را نام برد. در برخی موارد سازمان مربوطه حتی امکانات لازم برای انجام کار را ندارد. سامانه خدمات الکترونیک بومی نظیر سامانه خدمات الکترونیک

متخصص و منابع مالی دارد که لازم است برنامه‌ریزی لازم در این خصوص صورت گیرد. فهرست نهادهای مورد بحث به شرح زیر است:

۱. شرکت مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور.
۲. شرکت مدیریت منابع آب ایران.
۳. سازمان ملی زمین و مسکن.
۴. شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید.
۵. شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران.
۶. شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران.
۷. وزارت راه و شهرسازی.
۸. وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران.
۹. شرکت ارتباطات زیرساخت.
۱۰. شرکت ملی گاز ایران.
۱۱. شرکت ملی نفت ایران.
۱۲. شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران.
۱۳. شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران.
۱۴. سازمان اوقاف و امور خیریه.
۱۵. وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی.

☑️ از بین خدمات در نظر گرفته شده در مصوبه اولیه فقط خدمات مربوط به بخش واگذاری زمین، شناسایی و نگهداشت زمین‌های ملی و تشخیص نوعیت زمین مربوط به سازمان ملی زمین و مسکن در سامانه تعبیه شده و سایر خدمات سازمان ملی زمین و مسکن و همچنین خدمات مربوط به وزارت صمت و وزارت راه و شهرسازی مشاهده نمی‌شود. این امر با شاخص پیشرفت **۵۱٪** پروژه منافات دارد. خدمات مربوط به واگذاری اراضی کشاورزی نیز جزء مسئولیت‌های وزارت جهاد کشاورزی است، در حالی که جزء خدمات سازمان ملی زمین و مسکن در نظر گرفته شده، البته خدمات دیگری توسط سایر دستگاه‌ها در سامانه ارائه شده، نظیر تشخیص هویت اشخاص حقیقی توسط سازمان ثبت احوال کشور و تشخیص هویت اشخاص حقوقی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و استعلام کد پستی از شرکت ملی پست ایران. میزان پیشرفت در استعلام از سایر دستگاه‌ها در سامانه مشخص نیست.

☑️ یکی از الزامات اصلی در زیربخش پایش اراضی وجود نقشه‌های تولی‌گری دستگاه‌هاست. براساس اطلاعات دریافتی از سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری در مهرماه سال **۱۴۰۲**، این نقشه‌ها یا وجود ندارند و یا ناقص هستند (جداول ۱ تا ۳ پیوست). همان‌گونه در جداول ملاحظه می‌شود برای

در فهرست قوانین و مستندات مربوط به سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، فقط ضوابط اجرایی سامانه مدیریت زمین وجود دارد و سایر مستندات در قسمت مربوطه قرار داده نشده است که به نظر می‌رسد این امر به دلیل محرمانه بودن برخی از مصوبات است. در صورت محرمانه بودن اسناد، بیان لیست عناوین اسناد اصلی پشتیبان پروژه، ضروری است. به دلیل توقف در ارائه گزارش وضعیت پروژه‌ها در سامانه رصد و پایش، نمی‌توان اظهار نظر دقیقی در خصوص میزان پیشرفت پروژه کرد. لازم است مطابق برنامه‌ریزی اولیه، گزارش پیشرفت پروژه‌ها در مقاطع مشخصی در دسترس عموم قرار گیرد.

بومی‌مآزندان و همچنین سایر سامانه‌های موازی نظیر سامانه سیماک نیز مانع از کارایی و اثربخشی پنجره واحد مدیریت زمین می‌گردد. در چنین مواردی معمولاً مقامات دستگاه ذی‌ربط به روش‌های مختلف، سازمان ارائه‌دهنده اطلاعات را تحت فشار قرار می‌دهند تا اطلاعات مورد نیاز را در اختیار آنها قرار دهند. قاعدتاً براساس قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی همه این اقدامات باید از کانال کارگروه تعامل‌پذیری صورت گیرد، اما همه دستگاه‌ها با قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی (مدام) و کارگروه تعامل‌پذیری آشنایی ندارند و براساس دستور مافوق پاسخ‌گوی استعلامات هستند که البته این کار برخلاف قانون است.

## ۶. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

بهبادهای مختلف از جمله فقدان بانک اطلاعاتی مورد نیاز و یا نقص سامانه‌های داخلی، پیشرفت پروژه مورد انتظار نبوده است. این موضوع کارآمدی و اثربخشی پروژه را در تحقق اهداف متصوره به‌ویژه تقلیل میزان زمین‌خواری‌ها و تغییر کاربری‌های غیرمجاز در عرصه‌های کشاورزی و منابع طبیعی و تسهیل و تسریع صدور مجوزهای کسب‌وکار، تحت‌الشعاع قرار داده است. با توجه به چالش‌های موجود در اجرا و پیاده‌سازی سامانه پنجره واحد مدیریت زمین به‌ویژه عدم همکاری دستگاه‌ها، امکان بررسی میزان کارایی و اثربخشی سامانه وجود ندارد. لذا هدف این گزارش، ارزیابی اثربخشی سامانه نیست، بلکه بیشتر کشف دلایل عدم پیشرفت مطلوب یا طبق برنامه پروژه و ارائه راهکارهایی برای آن است. در خصوص پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، چالش‌ها و راهکارهای زیر قابل طرح است [۸]:

**۱. مقاومت دستگاه‌ها در اتصال و بهره‌برداری از سامانه**  
زمین به دلیل فقدان اطلاعات معتبر یا استفاده از اطلاعات در اختیار به‌عنوان منبع قدرت دستگاهی و همچنین دلایل توجیهی نظیر امنیتی بودن اطلاعات، عدم همکاری در اتصال به سامانه‌های داخلی، نقص سرویس‌ها و سامانه‌ها. عدم ارائه اطلاعات از برخی از دستگاه‌های حیاتی در این پروژه نظیر سازمان ملی زمین و مسکن گاهاً موجب عدم پیشرفت پروژه شده است. این موضوع از طریق کمیسیون اصل نودم و سازمان بازرسی کل کشور قابل پیگیری است.

**۲. سردرگمی دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات پایه و ضروری به ارائه خدمت به دو سامانه پنجره واحد مدیریت زمین و درگاه ملی صدور مجوز (G۴B) و عدم**

یکی از مهم‌ترین موضوعات در عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات و ظهور اینترنت، موضوع دولت الکترونیک است. با استقرار دولت الکترونیک، خدمات دولت‌ها، فراتر از مرزهای سازمانی و خدمات سنتی به‌صورت شبانه‌روزی و در تمام ایام هفته به شهروندان قابل ارائه است. این امر در سال‌های اخیر به‌طور جدی در دستور کار دولت‌ها قرار گرفته که هدف آن شفافیت فرایندها و نظارت کارآمد، ریشه‌کن کردن فساد و تسهیل توسعه پایدار در جامعه است. ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک با همین اهداف در سال ۱۳۹۷ تعیین و در دستور کار قرار گرفتند، البته در جلسه بیست و ششم شورای اجرایی فناوری اطلاعات مورخ ۱۷ مهرماه سال ۱۴۰۲، تعداد پروژه‌های پیشران دولت هوشمند (الکترونیکی) به ۲۰ مورد کاهش یافته است.

عواملی نظیر: نبود زبان مشترک میان مجریان، فقدان منشور پروژه، وجود تعاملات سیستمی ضعیف، نامشخص بودن محدوده پروژه‌ها، کمبود زیرساخت‌های لازم در بعضی از دستگاه‌های همکار، تأمین نشدن مناسب داده‌های ورودی توسط سرویس‌دهندگان، عدم تأمین و تخصیص به‌موقع بودجه، منابع و زیرساخت و همچنین عدم وجود درک مناسب مجریان از اصول و قوانین و مقررات حاکم بر دستگاه‌های دیگر، موجب شد تا این پروژه‌ها پیشرفت موردنظر را نداشته باشند. در خصوص پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، تکالیف قانونی متعددی برای دستگاه‌های ذی‌ربط به‌ویژه در خصوص تبادل اطلاعات و نقشه‌های تحت اختیار بین دستگاه‌ها وجود دارد، ولی به دلیل تخلف و یا ترک فعل برخی از دستگاه‌ها، به

گرفته شود. و بهتر است بحث واگذاری، تغییر کاربری اراضی و معادن از این موضوع مستثنا شوند.

مشکل دیگر در تعریف مجوز در اصلاحیه قانون است که براساس آن هرگونه درخواستی برای کسب و کار به‌عنوان مجوز شناخته می‌شود؛ حتی مواردی که مستلزم انعقاد قرارداد دولتی هستند و حسب ماده (۷۹) قانون محاسبات عمومی، رعایت تشریفات مناقصه و مزایده در مورد آنها لازم‌الاجراست. از آنجاکه برخی از خدمات دولتی مرتبط با زمین مستلزم انعقاد قرارداد دولتی هستند، که خود زمانبر بوده و برای آن نمی‌توان مدت مشخصی را تعیین کرد، این تعریف می‌تواند اجرای خدمات تعریف شده در سامانه پنجره واحد مدیریت زمین را با چالش مواجه کند و لذا دلیل دیگری برای مستثنا شدن بحث واگذاری، تغییر کاربری اراضی و معادن از سایر مجوزهاست.

**۳ عدم تعیین تکلیف نحوه استفاده از سامانه‌های موازی که براساس مصوبات هیئت دولت، قوانین و یا حتی بدون هیچ قانون و مقرراتی ایجاد شده‌اند و هم‌پوشانی آنها با وظایف سامانه پنجره واحد مدیریت زمین موجب شده است که دستیابی به اهداف سامانه پنجره واحد مدیریت زمین با چالش مواجه شود.** در این خصوص لازم است کلیه قوانین و مقررات مرتبط با زمین احصا شده و نیازهای دستگاه‌ها در یک قانون جامع پوشش داده شود.

**۴ عدم همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور:** تبادل اطلاعات بین سازمان ثبت اسناد و املاک با دستگاه‌های متولی زمین باید به‌صورت برخط باشد و هرگونه تغییر در اسناد مالکیتی که در حوزه تولی‌گری یک دستگاه رخ می‌دهد، بلافاصله نقشه اصلاح شده به دستگاه ارسال شود، اما این تبادل قاعده‌مند نبوده و با تعامل رؤسای دستگاه‌ها با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نقشه‌ها به‌صورت موردی دریافت می‌شوند. در این خصوص نیز لازم است نهادهای نظارتی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را ملزم به ارائه اطلاعات مورد نیاز به دستگاه‌ها کنند.

**۵ زمین‌های تحت نظر سازمان اوقاف:** در حال حاضر

تفکیک نقش و وظایف این دو سامانه. تداخل وظایف دو سامانه، به‌گونه‌ای است که برخی از فعالیت‌ها نظیر «تغییر کاربری اراضی» و یا «کشف و بهره‌برداری از معادن» در هر دو سامانه ذکر شده‌اند و متقاضی برای دریافت مجوز مربوطه دچار سردرگمی می‌شود.

براساس تبصره «۶» ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی [۱۸] مصوب سال ۱۳۸۶ و اصلاحات بعدی<sup>۱</sup>، مسئولیت اعطای هرگونه مجوز برای کسب و کار به درگاه ملی مجوزها محول شده است. تأیید این قوانین با مصوبات مرتبط با سامانه پنجره واحد مدیریت زمین که انجام هرگونه فعالیت در حوزه زمین را به این سامانه واگذار می‌کند در تناقض است.

اگرچه مسئله تداخل وظایف دو سامانه با وساطت معاونت حقوقی ریاست جمهوری حل شده است، اما عملیاتی شدن آن منوط به ارائه پشتیبانی فنی توسط سازمان فناوری اطلاعات جهت ارتباط بین دو سامانه است.

البته بخش‌هایی از مصوبات فوق مسائل دیگری را ایجاد کرده است. از جمله اینکه استعلام‌های دریافتی از درگاه ملی مجوزها باید در مدت زمان مشخصی که توسط هیئت مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار تعیین می‌شود پاسخ داده شوند و چنانچه طی مدت زمان تعیین شده پاسخ داده نشود، به‌منزله موافقت بوده و مجوز صادر خواهد شد. این مدت زمان برای مواردی که دارای مبنای قانون هستند براساس قانون تعیین می‌شود و در صورتی که قانون مرتبط وجود نداشته باشد حداکثر دو ماه و نیم است. این درحالی است که استعلامات مرتبط با زمین، مسائل و ملاحظات زیادی را دربرمی‌گیرد و لازم است از دستگاه‌های متعددی استعلام شود و لذا زمان بیشتری را می‌طلبد. در غیر این‌صورت محدودیت زمان پاسخ‌گویی در وهله اول موجب کاهش دقت پاسخ‌گویی و بررسی‌های متناسب شده و در وهله دوم موجب ایجاد بستر فساد برای کارکنان برای تبانی با متقاضی و فرار قانونی آنها را فراهم می‌آورد. به همین دلیل صدور مجوز برای مسائل مرتبط با اراضی نباید با سایر مجوزهای کسب و کار یکسان در نظر

۱. تبصره «۶» ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی مصوب سال ۱۳۸۶ و اصلاحات بعدی: «کلیه کسب و کارهایی که نیازمند اخذ مجوز از دستگاه‌های متعدد می‌باشند، دستگاه اصلی موضوع فعالیت، وظیفه مدیریت یکپارچه، هماهنگی و اداره امور اخذ و تکمیل و صدور مجوز را برعهده خواهد داشت و از طریق ایجاد پنجره واحد به‌صورت حقیقی یا در فضای مجازی با مشارکت سایر دستگاه‌های مرتبط به‌گونه‌ای اقدام می‌نماید که ضمن رعایت اصل هم‌زمانی صدور مجوزها، سقف زمانی مورد نظر برای صدور مجوز از زمان پیش‌بینی شده توسط هیئت (مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار) تجاوز ننماید. در ایجاد فرایند پنجره واحد، دستگاه‌های فرعی صدور مجوز موظفند نسبت به ارائه خدمات از طریق استقرار نماینده تام‌الاختیار در محل پنجره‌های واحد و یا در فضای مجازی اقدام و همکاری لازم را به عمل آورند.»

همچنین براساس قانون اصلاح مواد (۱ و ۷) قانون اجرای اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۹۹، در تعریف مجوز کسب و کار چنین آمده است: «هر نوع اجازه الکترونیکی و غیر الکترونیکی اعم از مجوز، پروانه، اجازه‌نامه، گواهی، جواز، نماد، پاسخ به استعلام، موافقت، تأییدیه یا مصوبه و هر نوع سند مکتوبی که بر شروع، ادامه، توسعه، انحلال یا بهره‌برداری فعالیت اقتصادی توسط مراجع ذی‌ربط صادر می‌شود.»



از گذشته اطلاعات مکان محور به صورت‌های مختلف مانند کالک و نقشه‌های رقومی شده به همراه پرونده‌های فیزیکی بایگانی شده است. با توجه به پیشرفت سامانه‌ها و لزوم تولید داده‌های مکان محور ضروری است که دستگاه‌ها جهت تولید داده‌های مکانی خود با فرمت‌های استاندارد، برنامه‌های ویژه در دستور کار قرار داده و بودجه آن نیز در بودجه‌های سنواتی تخصیص داده شود. عدم وجود ردیف بودجه متناسب در دستگاه‌ها باعث شده این روند پرونده‌خوانی و استخراج داده‌های مکان محور بسیار کند صورت پذیرد، به خصوص برای دستگاه‌هایی که حجم وسیعی از این اطلاعات از گذشته تاکنون انباشت شده است. برای رفع این موضوع ضروری است که تمهیدات لازم با همکاری سازمان برنامه‌بودجه به عمل آید.

**۸ فقدان اطلاعات و داده‌های درست و صحیح:** باید از صحت اطلاعات و داده‌های موجود اطمینان حاصل کرد. چراکه وجود داده‌های نادرست موجب عملکرد نادرست پنجره واحد می‌شود. برای مثال براساس اطلاعات سازمان منابع طبیعی، ۲۵ هزار معدن واگذار شده، اما وزارت صمت مدعی است که فقط اطلاعات مربوط به ۶۰۰۰ معدن را در اختیار دارد. بازخوانی مجدد پرونده‌ها زمانبر و پرهزینه است و همکاری و مساعدت سازمان برنامه‌بودجه را می‌طلبد. جابه‌جایی اولویت تخصیص بودجه به برای اصلاح داده‌های موجود، یکی از مهم‌ترین امور جهت حل این مشکل است.

**۹ محدوده شهرها و حریم‌ها:** روند کار در فرایندهای مرتبط با زمین به شدت با حوزه‌های سیاسی تداخل دارد و این موضوع نیازمند عملکرد بسیار بهتر و دقیق‌تر وزارت کشور در این زمینه است. تهیه نقشه‌ها با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰۰ دقت کمی داشته و پیاده‌سازی آن در عرصه موجب اشتباه در حد کیلومتر خواهد شد. در حال حاضر ۱۴۲۴ شهر در کشور وجود دارند که حدود ۳۰۰ شهر فاقد نقشه مصوب هستند. لازم است سازوکاری در نظر گرفته شود تا تصویب شهر جدید با ابلاغ نقشه (حداقل مقیاس ۱:۲۵۰۰۰) و ذکر پلاک‌های ثبتی آن شهر همراه باشد. تعدادی از شهرهای جدید قبلاً روستاهایی بودند که طرح هادی روستایی داشتند، اما اکنون باید نقشه آنها به صورت UTM تهیه شوند. در این رابطه لازم است شیوه‌نامه طرح‌های توسعه و عمران تهیه شده و در اختیار سامانه قرار گیرد. بسیاری از نقشه‌ها، رقومی نبوده و کاغذی هستند و لازم است این موارد اسکن شده و اطلاعات آنها استخراج و قوانین مربوطه اعمال شود. در همین رابطه، بند «ت» ماده (۵۹) قانون

حدود ۱۲۰۰۰ امام‌زاده وجود دارد که هر یک دارای حریم هستند، اما محدوده این حرائم مشخص نیستند. تاکنون سازمان اوقاف، نقشه تولی‌گری خود را ارائه نداده است و نکته مهم آن است که چنین نقشه‌ای هنوز وجود ندارد. بسیاری از زمین‌ها وقف هستند و سازمان اوقاف از وقف بودن آنها مطلع نیست و به مرور زمان مشخص می‌شوند. تغییرات ناشی از اطلاعات جدید باعث می‌شود که نقشه‌ها قابل‌اتکا نباشند. بنابراین لازم است ضمن بررسی شرایط و موقعیت زمین‌ها و املاک، برای آنها سند قطعی رسمی صادر شود.

**۶ فقدان یا عدم ارائه نقشه‌های محدوده تولی‌گری سازمان‌ها:** به جز تعداد معدودی از دستگاه‌ها نظیر شرکت راه‌آهن ج.ا.ا، سایر دستگاه‌ها نقشه محدوده تولی‌گری کاملی ندارند و یا در اختیار سامانه قرار نمی‌دهند. عدم ارائه استاندارد برای نقشه‌های دریافتی از سوی سازمان نقشه‌برداری به‌عنوان متولی جمع‌آوری نقشه‌ها و داده‌های مکانی سبب شده که دستگاه‌ها، اطلاعات مکانی را با استانداردهای مختلف در اختیار این سازمان قرار داده و هیچ استاندارد واحدی برای ارائه نقشه‌ها وجود نداشته باشد. عمده نقشه‌های ارائه شده نیز کیفیت لازم را نداشته و از صحت و دقت کافی برخوردار نیستند و لازم است که همه نقشه‌ها روزآمد شود. این امر نیاز به بودجه و نیروی متخصص دارد و زمان زیادی را طلب می‌کند.

پنجره واحد مدیریت زمین با توجه به الزامات این سامانه، نیازمند تدوین نقشه‌ای جامع و یکپارچه در تقسیم‌بندی اراضی کشور است. چالش مهم در این رابطه تداخل نقشه‌های دستگاه‌های مختلف است. نقشه‌های سیاسی با نقشه‌های منابع طبیعی تطابق ندارند. نقشه‌های دستگاه‌های مختلف با حریم‌های شهری تطابق ندارند. به همین دلیل وقتی درخواستی ارائه می‌شود، ممکن است به استانی ارائه شود در حالی که مربوط به استان دیگری است. برای مثال مشاهده شده که در مواردی آب مربوط به یک استان و برق مربوط به استان دیگر است. حل این مسئله بعضاً منجر به ایجاد موضوعات امنیتی و اجتماعی نیز شده است. در حال حاضر جلساتی برای حل این معضل در حال برگزاری است و در برخی از موارد نظیر استان آذربایجان شرقی و غربی حل شده است. لازم است در این خصوص ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی هماهنگی لازم را در بین استان‌ها برقرار کند.

**۷ عدم وجود اطلاعات مکان محور در تمام سازمان‌ها:**

رئیس قوه قضائیه نیز صادر شده، اما هنوز اقدامی صورت نگرفته است.

**۱۲ تغییرات متوالی در قوانین و مقررات.** مشکل دیگر تغییرات متوالی در قوانین است به گونه‌ای که اقدامات انجام شده در نتیجه اصلاحیه قوانین تحت الشعاع قرار گرفته و تکمیل پروژه را با چالش مواجه می‌کند. با بررسی کارشناسی پیش از تصویب اصلاحیه قوانین و مشخص نمودن آثار و تبعات مربوطه می‌توان بروز مشکلات احتمالی را کاهش داد.

**۱۳ تغییر پیمانکار پروژه سامانه پنجره واحد مدیریت زمین:** یکی دیگر از چالش‌ها که موجب به تعویق افتادن پیشرفت پروژه می‌شود، تغییر پیمانکار پروژه است. مسلماً مدت زمانی مورد نیاز است تا پیمانکار جدید، پروژه را مورد بررسی قرار داده و با جزئیات آشنا شود تا بتواند کار را ادامه داده و یا اصلاحات لازم را در سامانه انجام دهد.

سایر اقداماتی که جهت بهبود عملکرد سامانه پنجره واحد مدیریت زمین قابل طرح است به شرح زیر است:

☑ به‌طور کلی پنجره واحد مدیریت زمین به‌عنوان یک مرکز یا کانون اطلاعاتی عمل می‌کند، به گونه‌ای که پس از دریافت درخواست مجوز و یا استعلام، آن را برای دستگاه اجرایی مرتبط ارسال می‌کند و در واقع این دستگاه اجرایی است که باید با استفاده از سامانه‌های داخلی پاسخ مناسب را تهیه و آن را برای پنجره واحد ارسال نماید تا نتیجه به متقاضی اعلام شود. هرگونه کم و کاستی در سامانه‌های دستگاهی موجب عملکرد ضعیف پنجره واحد خواهد شد. لذا پس از اتصال کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط به سامانه، تکمیل بانک‌های اطلاعاتی و سامانه‌های داخلی هر یک از دستگاه‌ها جزء اولویت‌های اصلی پنجره واحد محسوب می‌شوند.

☑ استفاده از فناوری‌های نوین نظیر هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی می‌تواند کمک شایانی برای افزایش دقت تصاویر ماهواره‌ای جهت بررسی تغییرات زمین داشته باشد. باتوجه به پیشرفت سریع این حوزه طی سالیان اخیر، اقدامات عاجل در این زمینه ضروری است.

☑ پیشنهاد این گزارش این است که در کوتاه‌مدت از ظرفیت قوانین موجود تحت نظارت نهادهای فراقوه‌ای نظیر ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی جهت الزام دستگاه‌ها به همکاری و ارائه اطلاعات مورد نیاز سامانه طی یک دوره زمانی مشخص استفاده شود. کارگروه تعامل‌پذیری دستگاه‌های اجرایی، قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی (مدام) و آیین‌نامه

برنامه پنج‌ساله ششم، وزارت راه و شهرسازی را مکلف کرده است تا نسبت به استقرار سامانه (سیستم) یکپارچه اطلاعات مکانی، تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز و ایجاد ساختار مناسب برای اشتراک‌گذاری داده‌های مکانی توسط کلیه دستگاه‌های مرتبط اقدام کند، اما بحث بودجه‌ای این بند دیده نشده است. در حال حاضر نقشه ۱۰۰۰ شهر رقومی نیستند، البته اقدامات محدودی صورت گرفته و برخی نقشه‌ها در سامانه سینام قرار گرفته، اما به دلیل کمبود بودجه هنوز تکمیل نشده است.

**۱۰ مشکل قاعده مشمول مرور زمان سه‌ساله.** چالش بزرگ دیگر در ارتباط با مقابله با جرائم مصادیق تغییر کاربری غیرمجاز اراضی کشاورزی که بیشتر متوجه قوه قضائیه است، در خصوص تعیین درجه جرم مذکور است. به این صورت که، حسب رأی وحدت رویه شماره ۷۵۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰ هیئت عمومی دیوان عالی کشور، جرم تغییر کاربری غیرمجاز اراضی کشاورزی، از نوع درجه هفت و براساس رأی شماره ۸۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ هیئت مذکور، جرم مورد بحث از جمله جرائم آنی تلقی شده است که از تاریخ وقوع، مشمول مقررات مرور زمان می‌شود. مطابق با ماده (۱۰۵) قانون مجازات اسلامی، مرور زمان تعقیب و صدور حکم در جرائم درجه هفت، سه سال است. یعنی برای تغییر کاربری اگر سه سال بگذرد و هیچ شکایتی نشود فرد می‌تواند از دادگاه حکم برائت بگیرد. تلقی جرم تغییر کاربری غیرمجاز اراضی زراعی و باغی در زمره جرائم آنی و وجود قاعده مرور زمان سه‌ساله در این رابطه، به محلی برای مشروعیت‌بخشی و رسمیت‌بخشی به برخی از تخلفات و جرائم تغییر کاربری و ساخت‌وسازهای غیرمجاز بدل شده است که در نهایت تخریب اراضی کشاورزی و به تبع آن تهدید امنیت غذایی و به تعبیری کلی‌تر امنیت ملی را در پی دارد. بنابراین لازم است قوانین و مقررات مربوطه به‌ویژه ماده (۳) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها اصلاح شود، به نحوی که جرم تغییر کاربری غیرمجاز از شمول قواعد مرور زمان سه‌ساله مستثنا شود.

**۱۱ عدم امکان ثبت شکایت تغییر کاربری زمین در سامانه ثنا قوه قضائیه:** برای ثبت شکایت در سامانه ثنا قوه قضائیه، ثبت کد ملی متخلف الزامی است. در حوزه زمین، پس از مشاهده تخلف امکان دریافت اطلاعات کد ملی نیست. فرد متخلف یا حضور ندارد و یا حاضر به ارائه اطلاعات نیست. به این ترتیب امکان ثبت شکایت وجود ندارد. در این زمینه از طرف سازمان امور اراضی با قوه قضائیه نامه‌نگاری و دستور

تا ظرفیت نظارتی مجلس نیز برای پیشبرد اهداف پروژه به کار رود.

با توجه به وجود قوانین و مقررات متعدد و متنوع در حوزه زمین و همچنین خلأهای قانونی بسیار در این حوزه، پیشنهاد می‌شود در بلندمدت ضمن تنقیح قوانین و مقررات مربوطه و رفع تراحمات و تناقضات قانونی توسط معاونت قوانین مجلس، براساس آسیب‌شناسی جامع از وضعیت موجود و همچنین استفاده از درس آموخته‌های جهانی در زمینه رهیافت‌های نوین مدیریت زمین، با ایجاد کارگروهی از کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط تحت نظارت ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی، قانون جامعی در این حوزه تدوین و تصویب شود و در چارچوب این قانون جامع، یک سامانه جامع و یکپارچه توسعه یابد، به‌گونه‌ای که خدمات کلیه نهادهای ذی‌ربط را دربرگرفته و خلأهای موجود را که منشأ تخلفات و فساد در این حوزه هستند را برطرف کند.

یکی از نکات مهم که به جلوگیری از پدیده ناپسند زمین‌خواری و تغییر کاربری زمین کمک می‌کند، فرهنگ‌سازی است. تا زمانی که افراد مایل هستند به هر قیمتی به خواسته‌های خود دست پیدا کنند، از هر ابزاری برای این مقصود استفاده می‌کنند و به تبعات اقدام خود توجهی ندارند. روشنگری و آگاه‌سازی مردم نسبت به تبعات زمین‌خواری و تغییر کاربری اراضی کشاورزی از جمله اقداماتی است که باید به روش‌های مختلف و از کانال رسانه‌های اجتماعی انجام شود. علاوه بر این، تشویق و ترغیب مردم به افشاگری موارد مشاهده شده نیز می‌تواند به جلوگیری از این اقدام ناپسند کمک کند.

اجرایی احصای کلیه استعلامات و ایجاد نظام استانداردسازی تبادل اطلاعات بین دستگاهی از جمله قوانین و مصوباتی است که می‌تواند مورد استناد قرار گیرند. علاوه بر این، ماده (۹) قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی مجازات‌هایی را برای متخلفین در نظر گرفته است. مصوبه شماره ۳، بیست‌وششمین جلسه شورای اجرایی فناوری اطلاعات وظایفی را برای سازمان‌های مجری و همکار در نظر گرفته است. همچنین، ضوابط اجرایی در مواد (۱۰، ۱۲ و ۱۳) وظایفی را برای بالاترین مقام دستگاه‌ها، سازمان بازرسی کل کشور، دادستانی کل کشور و وزارت اطلاعات در جهت نظارت بر پروژه تعیین کرده است.

در میان‌مدت پیشنهاد می‌شود سامانه‌های موجود در دستگاه‌ها با هدف هماهنگی بین سامانه‌ها، به‌گونه‌ای اصلاح شوند که امکان برقراری ارتباط بین آنها و پاسخ‌گویی به استعلامات به‌صورت برخط فراهم شود. در ماده (۱۰) قانون مدیریت داده و اطلاعات ملی، اسامی نهادها و پایگاه داده‌ای مرتبط اعلام شده است. با هدف تکمیل پایگاه‌های اطلاعاتی و داده‌های مورد نیاز پنجره واحد مدیریت زمین، فهرست مورد اشاره باید مورد بازبینی قرار گیرد. کارگروه تعامل‌پذیری نیز درخصوص اینکه کدام داده‌ها به اشتراک گذاشته شود، تصمیم‌گیری می‌کند. سازمان برنامه نیز می‌تواند براساس پیشرفت کار نهادها، بودجه لازم را در اختیار آنها قرار دهد. علاوه بر این، ضوابط اجرایی تکالیفی را برای کلیه دستگاه‌هایی که قرار است اطلاعات و نقشه‌های خود را در سامانه بارگذاری کنند تعیین کرده است. پیشنهاد می‌شود که مفاد ضوابط اجرایی بعنوان قانون به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد



جدول ۲. فهرست نقشه‌های تولی‌گری سازمان‌ها - آذرماه سال ۱۴۰۲ - قسمت اول

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	ستادی	البرز	تهران	گلستان	گیلان	مازندران	اصفهان	خراسان رضوی	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی
۱	سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی)	محدوده اراضی کشاورزی تحت تولی‌گری	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۲	سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی)	مجوزهای تغییر کاربری و واگذاری‌های صادره سنوات قبلی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۳	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	محدوده اراضی منابع طبیعی تحت مالکیت	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	محدوده اراضی مستحدث و ساحلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۵	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	مجوزهای احاله مدیریت منابع طبیعی (ماده ۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع) سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۶	شرکت‌های شهرک کشاورزی	محدوده شهرک‌های کشاورزی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۷	شرکت‌های شهرک کشاورزی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های کشاورزی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۸	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	محدوده‌های معدنی	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	ستادی	البرز	تهران	گلستان	گیلان	مازندران	اصفهان	خراسان رضوی	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی
۹	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	مجوزهای اکتشاف، کشف و بهره‌برداری معادن سنوات قبلی	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۰	شرکت‌های شهرک صنعتی	محدوده شهرک‌های صنعتی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۱۱	شرکت‌های شهرک صنعتی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۲	شرکت‌های آب منطقه‌ای	حریم و بستر منابع آبی سطحی اعم از رودخانه، تالاب، مسیل، سد و نظایر آن	نیمه کامل (بارگذاری)	کامل کد	کامل کد	کامل کد	کامل کد	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۳	شرکت‌های آب منطقه‌ای	محدوده مناطق ممنوعه و بحرانی برداشت آب	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۴	شرکت‌های آب منطقه‌ای	مجوزهای صادره واگذاری حق بهره‌برداری از بستر و حریم منابع آب سطحی سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۵	شرکت‌های آب و فاضلاب	محدوده تولی‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۶	شرکت‌های توانیر	محدوده تولی‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	ستادی	البرز	تهران	گلستان	گیلان	مازندران	اصفهان	خراسان رضوی	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی
۱۷	شهرداری‌ها	محدوده و حریم قانونی شهر (طرح تفصیلی و جامع)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	کامل کد	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۸	شهرداری‌ها	نقشه پارس‌بندی شده شهر	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۹	شهرداری‌ها	مجوزهای صادره ساخت‌وساز در محدوده و حریم قانونی شهرها در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	نیمه کامل	نیمه کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۰	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	اراضی ملی و دولتی واقع در محدوده روستا	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۱	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	محدوده طرح هادی روستا	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد (بارگذاری)	نیمه کامل (بارگذاری)	کامل کد (بارگذاری)	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۲	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	مجوزهای صادره ساخت‌وساز در محدوده طرح هادی روستا در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۳	اداره کل حفاظت محیط زیست	محدوده مناطق چهارگانه محیط زیست	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۴	اداره کل حفاظت محیط زیست	مجوزهای بهره‌برداری از اراضی مناطق چهارگانه محیط زیست	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۵	سازمان‌های مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی	مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۶	سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	ستادی	البرز	تهران	گلستان	گیلان	مازندران	اصفهان	خراسان رضوی	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی
۲۷	اداره کل راه و شهرسازی	اراضی ملی و دولتی واقع در محدوده و حریم شهرها	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۸	اداره کل راه و شهرسازی	محدوده و حریم شهر	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۹	اداره کل راه و شهرسازی	مجوزهای واگذاری اراضی ملی و دولتی در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۰	اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	حریم و نوار تأسیسات راه‌ها	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۱	اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	مجوزهای احداث بنا و دیوارکشی در حریم و نوار تأسیسات راه‌ها	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۲	شرکت‌های عمران شهرهای جدید	محدوده شهرک‌ها و شهرهای جدید	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۳	شرکت‌های عمران شهرهای جدید	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌ها و شهرهای جدید در سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۴	اداره کل راه‌آهن	حریم خطوط و تأسیسات راه‌آهن	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۵	فرودگاه‌ها	حریم خطوط و تأسیسات فرودگاهی	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۶	اداره کل بنادر و دریانوردی	محدوده بنادر	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	ستادی	البرز	تهران	گلستان	گیلان	مازندران	اصفهان	خراسان رضوی	خوزستان	فارس	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی
۳۷	اداره کل اوقاف و امور خیریه	اراضی و املاک دارای مالکیت وقفی	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۸	اداره کل اوقاف و امور خیریه	مجوزهای بهره‌برداری از اراضی وقفی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۹	شرکت‌های نفت، گاز، پتروشیمی و پخش و پالایش	محدوده تولی‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴۰	شرکت ارتباطات زیرساخت	محدوده تولی‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴۱	اداره کل میراث فرهنگی، منابع دستی و گردشگری	محدوده و حریم میراث فرهنگی و طبیعی و آثار تاریخی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴۲	شرکت مخابرات	محدوده تولی‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

مأخذ: سازمان فناوری اطلاعات، آذرماه سال ۱۴۰۲.



جدول ۳. فهرست نقشه‌های تولی‌گری سازمان‌ها - آذرماه سال ۱۴۰۲ - قسمت دوم

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	قزوین	اردبیل	چهارمحال و بختیاری	کرمانشاه	کردستان	مرکزی	زنجان	لرستان	هرمزگان	همدان
۱	سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی)	محدوده اراضی کشاورزی تحت تولی‌گری	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲	سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی)	مجوزهای تغییر کاربری و واگذاری‌های صادره سنوات قبلی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	محدوده اراضی منابع طبیعی تحت مالکیت	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	محدوده اراضی مستحدث و ساحلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۵	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	مجوزهای احاله مدیریت منابع طبیعی (ماده ۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع (سنوات قبلی)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۶	شرکت‌های شهرک کشاورزی	محدوده شهرک‌های کشاورزی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۷	شرکت‌های شهرک کشاورزی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های کشاورزی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۸	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	محدوده‌های معدنی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۹	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	مجوزهای اکتشاف، کشف و بهره‌برداری معادن سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۰	شرکت‌های شهرک صنعتی	محدوده شهرک‌های صنعتی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۱	شرکت‌های شهرک صنعتی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۲	شرکت‌های آب منطقه‌ای	حریم و بستر منابع آبی سطحی اعم از رودخانه، تالاب، مسیل، سد و نظایر آن	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	قزوین	اردبیل	چهارمحال و بختیاری	کرمانشاه	کردستان	مرکزی	زنجان	لرستان	هرمزگان	همدان
۱۳	شرکت‌های آب منطقه‌ای	محدوده مناطق ممنوعه و بحرانی برداشت آب	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۴	شرکت‌های آب منطقه‌ای	مجوزهای صادره واگذاری حق بهره‌برداری از بستر و حریم منابع آب سطحی سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۵	شرکت‌های آب و فاضلاب	محدوده تولى‌گري جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۶	شرکت‌های توانیر	محدوده تولى‌گري جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۷	شهرداری‌ها	محدوده و حریم قانونی شهر (طرح تفصیلی و جامع)	نیمه کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۸	شهرداری‌ها	نقشه پارسل‌بندی شده شهر	نیمه کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۹	شهرداری‌ها	مجوزهای صادره ساخت‌وساز در محدوده و حریم قانونی شهرها در سنوات گذشته	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۰	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	اراضی ملی و دولتی واقع در محدوده روستا	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۱	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	محدوده طرح هادی روستا	کامل کد (بارگذاری)	نیمه کامل (بارگذاری)	کامل کد	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۲	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	مجوزهای صادره ساخت‌وساز در محدوده طرح هادی روستا در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۳	اداره کل حفاظت محیط زیست	محدوده مناطق چهارگانه محیط زیست	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۴	اداره کل حفاظت محیط زیست	مجوزهای بهره‌برداری از اراضی مناطق چهارگانه محیط زیست	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۵	سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۶	سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۷	اداره کل راه و شهرسازی	اراضی ملی و دولتی واقع در محدوده و حریم شهرها	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	قزوین	اردبیل	چهار محال و بختیاری	کرمانشاه	کردستان	مرکزی	زنجان	لرستان	هرمزگان	همدان
۲۸	اداره کل راه و شهرسازی	محدوده و حریم شهر	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	کامل (بارگذاری)	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۹	اداره کل راه و شهرسازی	مجوزهای واگذاری اراضی ملی و دولتی در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۰	اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	حریم و نوار تأسیسات راه‌ها	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۱	اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	مجوزهای احداث بنا و دیوارکشی در حریم و نوار تأسیسات راه‌ها	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۲	شرکت‌های عمران شهرهای جدید	محدوده شهرک‌ها و شهرهای جدید	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۳	شرکت‌های عمران شهرهای جدید	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌ها و شهرهای جدید در سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۴	اداره کل راه‌آهن	حریم خطوط و تأسیسات راه‌آهن	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۵	فرودگاه‌ها	حریم خطوط و تأسیسات فرودگاهی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۶	اداره کل بنادر و دریانوردی	محدوده بنادر	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۷	اداره کل اوقاف و امور خیریه	اراضی و املاک دارای مالکیت وقفی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	sdi	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۸	اداره کل اوقاف و امور خیریه	مجوزهای بهره‌برداری از اراضی وقفی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۹	شرکت‌های نفت، گاز، پتروشیمی و پخش و پالایش	محدوده تولی‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	sdi	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴۰	شرکت ارتباطات زیرساخت	محدوده تولی‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴۱	اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	محدوده و حریم میراث فرهنگی و طبیعی و آثار تاریخی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات



جدول ۴. فهرست نقشه‌های تولی‌گری سازمان‌ها - آذرماه سال ۱۴۰۲ - قسمت سوم

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	یزد	قم	بوشهر	خراسان‌شمالی	کهگیلویه و بویراحمد	کرمان	ایلام	خراسان‌جنوبی	سمنان	سیستان و بلوچستان
۱	سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی)	محدوده اراضی کشاورزی تحت تولی‌گری	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۲	سازمان جهاد کشاورزی (مدیریت امور اراضی)	مجوزهای تغییر کاربری و واگذاری‌های صادره سنوات قبلی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۳	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	محدوده اراضی منابع طبیعی تحت مالکیت	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات
۴	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	محدوده اراضی مستحدث و ساحلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۵	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	مجوزهای احاله مدیریت منابع طبیعی (ماده ۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع) سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۶	شرکت‌های شهرک کشاورزی	محدوده شهرک‌های کشاورزی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۷	شرکت‌های شهرک کشاورزی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های کشاورزی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۸	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	محدوده‌های معدنی	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۹	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	مجوزهای اکتشاف، کشف و بهره‌برداری معادن سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۰	شرکت‌های شهرک صنعتی	محدوده شهرک‌های صنعتی	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس نقشه (بارگذاری)
۱۱	شرکت‌های شهرک صنعتی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۲	شرکت‌های آب منطقه‌ای	حریم و بستر منابع آبی سطحی اعم از رودخانه، تالاب، مسیل، سد و نظایر آن	کامل کد	کامل کد	کامل کد	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	یزد	قم	بوشهر	خراسان شمالی	کهگیلویه و بویراحمد	کرمان	ایلام	خراسان جنوبی	سمنان	سیستان و بلوچستان
۱۳	شرکت‌های آب منطقه‌ای	محدوده مناطق ممنوعه و بحرانی برداشت آب	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۴	شرکت‌های آب منطقه‌ای	مجوزهای صادره واگذاری حق بهره‌برداری از بستر و حریم منابع آب سطحی سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۵	شرکت‌های آب و فاضلاب	محدوده تولى‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۶	شرکت‌های توانیر	محدوده تولى‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۷	شهرداری‌ها	محدوده و حریم قانونی شهر (طرح تفصیلی و جامع)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات
۱۸	شهرداری‌ها	نقشه پارس‌بندی شده شهر	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۱۹	شهرداری‌ها	مجوزهای صادره ساخت‌وساز در محدوده و حریم قانونی شهرها در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۰	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	اراضی ملی و دولتی واقع در محدوده روستا	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۱	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	محدوده طرح هادی روستا	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	کامل کد	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	کامل کد	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات
۲۲	اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	مجوزهای صادره ساخت‌وساز در محدوده طرح هادی روستا در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۳	اداره کل حفاظت محیط زیست	محدوده مناطق چهارگانه محیط زیست	کامل (بارگذاری)	کامل	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۴	اداره کل حفاظت محیط زیست	مجوزهای بهره‌برداری از اراضی مناطق چهارگانه محیط زیست	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۵	سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۶	سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۲۷	اداره کل راه و شهرسازی	اراضی ملی و دولتی واقع در محدوده و حریم شهرها	نیمه کامل	نیمه کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات

ردیف	نام دستگاه استانی متولی	نقشه‌ها و اطلاعات مکانی مرتبط جهت ارائه به پنجره واحد مدیریت زمین	یزد	قم	بوشهر	خراسان شمالی	کهگیلویه و بویراحمد	کرمان	ایلام	خراسان جنوبی	سمنان	سیستان و بلوچستان
۲۸	اداره کل راه و شهرسازی	محدوده و حریم شهر	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات
۲۹	اداره کل راه و شهرسازی	مجوزهای واگذاری اراضی ملی و دولتی در سنوات گذشته	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۰	اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	حریم و نوار تأسیسات راه‌ها	کامل	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات
۳۱	اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	مجوزهای احداث بنا و دیوارکشی در حریم و نوار تأسیسات راه‌ها	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۲	شرکت‌های عمران شهرهای جدید	محدوده شهرک‌ها و شهرهای جدید	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۳	شرکت‌های عمران شهرهای جدید	مجوزهای واگذاری، تغییر کاربری و ساخت‌وساز در شهرک‌ها و شهرهای جدید در سنوات قبلی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۴	اداره کل راه‌آهن	حریم خطوط و تأسیسات راه‌آهن	نیمه کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۵	فرودگاه‌ها	حریم خطوط و تأسیسات فرودگاهی	کامل (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۶	اداره کل بنادر و دریانوردی	محدوده بنادر	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۷	اداره کل اوقاف و امور خیریه	اراضی و املاک دارای مالکیت وقفی	کامل کد (بارگذاری)	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۸	اداره کل اوقاف و امور خیریه	مجوزهای بهره‌برداری از اراضی وقفی	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۳۹	شرکت‌های نفت، گاز، پتروشیمی و پخش و پالایش	محدوده تولى‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات
۴۰	شرکت ارتباطات زیرساخت	محدوده تولى‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات
۴۱	اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	محدوده و حریم میراث فرهنگی و طبیعی و آثار تاریخی	کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	نیمه کامل	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات
۴۲	شرکت مخابرات مأخذ: همان.	محدوده تولى‌گری جهت پاسخ‌گویی به استعلامات و درخواست‌های حوزه زمین و ساختمان	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات	عدم ارائه اطلاعات



عناوین کلیدی	عناوین معادل آن	توضیحات
سرویس نقشه ناقص (بارگذاری)	سرویس الکترونیکی نیمه کامل نقشه	این سرویس در بستر GSB مستقیماً توسط سازمان متولی نقشه به صورت نیمه کامل ارائه شده است.
سرویس نقشه (بارگذاری)	سرویس الکترونیکی نقشه	این سرویس در بستر GSB مستقیماً توسط سازمان متولی نقشه به صورت نیمه کامل ارائه شده است.
SDI نیمه کامل (بارگذاری)	ارائه به ژئوپرتال مکانی	این سرویس در بستر GSB توسط سازمان نقشه برداری به صورت نیمه کامل ارائه شده است.
SDI نیمه کامل	ارائه نیمه کامل به ژئوپرتال مکانی	این نقشه به ژئوپرتال سازمان نقشه برداری به صورت نیمه کامل ارائه شده است.
SDI	سرویس الکترونیکی نیمه کامل از ژئوپرتال مکانی	این نقشه به ژئوپرتال سازمان نقشه برداری ارائه شده است.
SDI (بارگذاری)	سرویس الکترونیکی از ژئوپرتال مکانی	این سرویس در بستر GSB توسط سازمان نقشه برداری ارائه شده است.
کامل (بارگذاری)	نقشه GIS Ready بارگذاری شده در سامانه	نقشه مورد نیاز سامانه به صورت فایل الکترونیکی GIS Ready ارائه و در سامانه بارگذاری شده است.
کامل	نقشه GIS Ready دریافتی	نقشه مورد نیاز سامانه به صورت فایل الکترونیکی GIS Ready ارائه شده است.
نیمه کامل (بارگذاری)	نقشه نیمه کامل GIS Ready بارگذاری شده در سامانه	نقشه مورد نیاز سامانه به صورت فایل الکترونیکی نیمه کامل GIS Ready ارائه و در سامانه بارگذاری شده است.
نیمه کامل	نقشه نیمه کامل GIS Ready دریافتی	نقشه مورد نیاز سامانه به صورت فایل الکترونیکی نیمه کامل GIS Ready ارائه شده است.
کامل کد (بارگذاری)	نقشه AutoCAD بارگذاری شده در سامانه	نقشه مورد نیاز سامانه به صورت فایل الکترونیکی AutoCAD ارائه و پس از تغییر فرمت در سامانه بارگذاری شده است.
کامل کد	نقشه AutoCAD دریافتی	نقشه مورد نیاز سامانه به صورت فایل الکترونیکی نیمه کامل AutoCAD ارائه و پس از تغییر فرمت در سامانه بارگذاری شده است.
عدم ارائه اطلاعات	نقشه مناسب ارائه نشده است	نقشه مناسب ارائه نشده است


 منابع و مآخذ

- [۱] بادوام، هدی و احسان اله، اشتهاوردیان و حمیده، حکیمیان و هانی، اربابی. شناسایی و تحلیل ارتباط ریسک‌ها و ذی‌نفعان در پیاده‌سازی دولت الکترونیک، فصلنامه علمی - پژوهشی سیاست علم و فناوری، ج ۱۵، ۱۴۰۱.
- [۲] زارع میرک آباد، امیرحسین. موانع و راهکارهای پیاده‌سازی دولت الکترونیک در ایران، پنجمین کنفرانس ملی نوآوری و تحقیق در روان‌شناسی، حقوق و مدیریت فرهنگی، ۱۴۰۰.
- [۳] نگاهی به دولت الکترونیک، مرکز پژوهش‌های مجلس، گروه ارتباطات و فناوری‌های نوین، ۱۳۸۴.
- [۴] تصویب‌نامه شماره ۱۲۱۷۶ /ت ۵۵۲۸۵ ه. هیئت‌وزیران، ۱۳۹۷.
- [۵] پایگاه اطلاع‌رسانی دولت. <https://dolat.ir>.
- [۶] فدراسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات ایران. <https://www.iictf.ir/media/>.
- [۷] سازمان فناوری اطلاعات ایران. <https://ito.gov.ir/>.
- [۸] سامانه رصد و پایش ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک: استقرار پنجره واحد سامانه مدیریت زمین، سازمان فناوری اطلاعات. [e-monitor.ito.gov.ir/sitepages/projectinfor.aspx?projectnum=12](https://e-monitor.ito.gov.ir/sitepages/projectinfor.aspx?projectnum=12).
- [۹] سامانه پنجره واحد مدیریت زمین، ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی. [www.iraneland.ir](http://www.iraneland.ir).
- [۱۰] مصوبات دوازدهمین جلسه شورای اجرایی فناوری اطلاعات درخصوص پایگاه‌های اطلاعاتی توسعه دولت الکترونیک. شورای اجرایی فناوری اطلاعات، ۱۳۹۸.
- [۱۱] ضوابط فنی اجرایی توسعه دولت الکترونیک، شورای عالی فناوری اطلاعات، ۱۳۹۳.
- [۱۲] منشور پروژه پنجره واحد مدیریت زمین، ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی، ۱۴۰۱.
- [۱۳] مصوبه شماره سه جلسه بیست‌وششم شورای اجرایی فناوری اطلاعات. شورای اجرایی فناوری اطلاعات، ۱۴۰۲.
- [۱۴] گزارش وضعیت پیشرفت ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیک - پروژه ۱۲. سازمان فناوری اطلاعات. <https://e-monitor.ito.gov.ir/SitePages/p12.aspx>.
- [۱۵] کارنامه دولت الکترونیک - دور نهم ارزیابی، دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات، ۱۴۰۱.
- [۱۶] نقشه ملی استعلامات مجوزهای کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی - معاونت امور اقتصادی - ستاد هماهنگی توسعه پنجره‌های واحد، ۱۳۹۵.
- [۱۷] خدمات دستگاه‌های اجرایی از منظر دولت الکترونیک، سازمان اداری و استخدامی کشور - معاونت نوسازی اداری - امور توسعه دولت الکترونیک، ۱۳۹۵.
- [۱۸] قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی. مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.







گزیده سیاستی

علت اصلی عدم پیشرفت در اجرا و پیاده‌سازی پتجره واحد مدیریت زمین، تخلف و ترک فعل برخی از دستگاه‌هاست. این گزارش پیشنهاد می‌کند تا از ظرفیت قوانین موجود تحت نظارت نهادهای فر اقه‌ای نظیر ستاد مبارزه با مفساد اقتصادی برای الزام دستگاه‌ها به همکاری و ارائه اطلاعات مورد نیاز استفاده شود.



مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، رو بروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc@majles.ir